Nr. 26 Czwartek 26 Stycznia 1939 r. Rocznik XLVI.

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 100

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.30, na prowincji miesięcznie zł. 2.80, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 80, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 5-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Generał Miaja broni Barcelony

Stolica Katalonii obroni się tak jak Madryt

TAK WYGLĄDA WIOSKA ZAJĘTA PRZEZ GEN. FRANCO.

Obrona Barcelony

Z Barcelony donoszą: W związku z sytuacją na froncie katalońskim, przybył do Barcelony samolotem z Madrytu głównodowodzący wojskami republikańskimi, gen. Miaja. Generał oświadczył, że Barcelona potrafi się obronić tak samo, jak Madryt w 1936 r. i że ofensywa wojsk gen Franco załamie się u bram Barcelony. Gen. Miaja podkreślił, że jest dobrej myśli i że wierzy w ostateczne zwycięstwo wojsk republikańskich.

ŻOŁNIERZE WŁOSCY WZIĘCI DO NIEWOLI PRZEZ WOJSKA REPUBLIKAŃSKIE NA FRONCIE KATALOŃSKIM.

Sytuacja na froncie

11 ataków lotniczych na Barcelonę

Oficjalny komunikat ministerium obrony Hiszpanii donosi, iż nieprzyjaciel nadal kontynuował swe natarcia przy szerokim zastosowaniu środków materialnych, a zwłaszcza przy poparciu własnego lotnictwa.

Lotnictwo gen. Franco dokonało szeregu nalotów na Barcelonę. Bombardowania wyrządziły znaczne szkody. M. in. wybuchło szereg eksplozji w starej dzielnicy. W ciągu całej nocy reflektory przeszukiwały horyzont, współdziałając z akcją lotnictwa republikańskiego.

W ciągu dnia ubiegłego alarm lotniczo - gazowy zarządzany był 11 razy.

Komunikat głównej kwatery wojsk gen. Franco, wydany w nocy z poniedziałku na wtorek, stwierdza, że ofensywa wojsk faszystowskich rozwija się w szybkim tempie. Oddziały nieprzyjacielskie, przyznaje komunikat, stawiają zacięty opór. Grupa śródziemnomorska, która posuwa się w kierunku południowo - wschodnim, zbliża się do miejscowości Valbona.

Uciekają przed faszystami

LUDNOŚĆ MIEJSCOWOŚCI ZAJĘTYCH PRZEZ WOJSKA GEN. FRANCO OPUSZCZA MASOWO WIOSKI RODZINNE, UCIEKAJĄC PRZED FASZYSTAMI.

Stanowisko Rządu francuskiego

wobec sytuacji w Hiszpanii

Premier Daladier odbył długą rozmowę z ministrem Bonnet'em na temat kwestji hiszpańskiej. W ciągu rozmowy poruszono sprawę ewentualnej pomocy francuskiej dla ludności Republikańskiej Hiszpanii.

Ten sam temat był przedmiotem rozmowy, jaką min. Bonnet od był w poniedziałek po południu z bawiącym w Paryżu republikańskim ministrem spraw zagranicznych Hiszpanii Alvarez del Vayo.

W dobrze poinformowanych kołach twierdzą, że pomimo kilkakrotnych interwencji Bluma oraz nacisku, wywieranego przez lewicę, rząd Daladiera nie zamierza porzucić swej dotychczasowej polityki t. zw. nieinterwencji w sprawie hiszpańskiej. Premier Daladier ma nawet zamiar postawić tę sprawę jako kwestję zaufania w izbie deputowanych.

Krupp redukuje robotników

a powiększa godziny pracy

Z Essen donoszą, że wskutek braku surowców przeprowadzono redukcję częściową robotników, z trudnionych w olbrzymich zakładach Kruppa w Essen. Redukcje te objęły przede wszystkim t. zw. robotników dniówkowych. Wśród robotników w Essen panuje ogromne zaniepokojenie zarówno z powodu przeprowadzonych już redukcji, jak i z powodu zapowiadanego od dłuższego czasu wprowadzenia 10-godzinnego dnia pracy w niemieckim przemyśle wojennym.

Kłopoty Scotland Yardu

z zamachami terrorystów irlandzkich

W wyniku konferencji między ministrem spraw wewnętrznych Ulsteru, sir Dawson Bates, i przedstawicielem Scotland Yardu władze angielskie powzięły decyzję kontynuowania wszystkich środków ostrożności w celu zapobieżenia dalszym zamachom irlandzkich terrorystów. Zapowiedziany został specjalny system strzeżenia dniem i nocą gmachów publicznych, stacji kolejowych i elektrowni. Władze policyjne poszukują obecnie dwóch przewódców terrorystów, którzy ich zdaniem, odpowiedzialni są za ostatnie zamachy. W czasie swej wizyty w Londynie sir Dawson Bates przedłożył władzom angielskim dokumenty, przejęte przez policję północnej Irlandii, które wskazują, iż obecna akcja irlandzkiej partii republikańskiej jest starannie przygotowana i ma za swój cel wywołanie rewolucji i stworzenia irlandzkiej republiki na całym terenie Irlandii. Wobec napiętej sytuacji politycznej jest wielce prawdopodobne, że wizyta księstwa Kentu i angielskiego ministra spraw wewnętrznych Sir Samuela Hoare w północnej Irlandii, która miała się odbyć w początkach marca, zostanie odwołana.

Jeszcze skóra na niedźwiedziu...

Władze gen. Franco mianowały już przyszłego burmistrza Barcelony. Ma nim być niejaki Miguel Mateu, oczywiście wielki przemysłowiec, przewodniczący rady administracyjnej wielkiego tow. automobilowego Hispano Suiza oraz elektrowni w Andorze.

Głód w Kantonie

Partyzanci nie dopuszczają żywności do miasta

Komunikat chiński donosi, że dowództwo japońskie kontynuuje swe operacje na północo - zachód od Hankou.

Główne siły japońskie koncentrują się w rejonach m. Tsiao - Gan. Trwają tu zaciekłe walki. Japończycy poprowadzili atak znacznymi siłami na pozycje chińskie na rzece Siuhe, w pobliżu m. Baldża. Kilkakrotnie podejmowane natarcia japońskie pozostały jednak bez skutku, chociaż opłacone były znacznymi stratami.

W okolicy Tsen - Czeng, Japończycy prowadzą energiczne natarcie na pozycje chińskie, uruchamiając przy tym znaczne ilości czołgów.

Na północ od Kantonu, Japończycy posunęli się naprzód, wspomagani przez ogień ciężkiej artylerii czołgów.

W Kantonie coraz bardziej daje się odczuwać brak środków żywnościowych, bowiem otaczający miasto partyzanci nie przepuszczają produktów do miasta.

BIEDNE CHINY

Chamberlain jedzie do Tokio

ratować pokój na Dalekim Wschodzie

Dziennik „Kokumin Szimbun" donosi o możliwości zaproszenia premiera Chamberlaina do Tokio i podkreśla, że podróż ta mogłaby się przyczynić do wyjaśnienia stosunków angielsko-japońskich. Premier baron Hiranuma, minister spraw zagr. Arita i minister wojny gen. Itagaki oświadczyli ostatnio w parlamencie że Japonia jest zdecydowana przeprowadzić swą politykę w Chinach nawet pomimo oporu państw trzecich.

Japońskie koła miarodajne stoją jednakże na stanowisku, że osobiste kontakty mężów stanu na wzór podróży premiera Chamberlaina do Monachium i Rzymu mogą się przyczynić do wyjaśnienia wielu nieporozumień.

Sprzęt sowiecki dla armii chińskiej

Jak słychać, sowieccy inżynierowie przystąpić mają w najbliższej przyszłości do budowy kompleksu wielkich fabryk w prowincji chińskiej Singkiang, znajdującej się faktycznie w orbicie wpływów sowieckich. Fabryki, które rząd Z. S. S. R. ma zamiar w wymienionej prowincji budować, będą produkowały sprzęt wojskowy i amunicję dla armii chińskiej. Ośrodkiem przemysłu wojennego ma być miasto Urumczi.

Francja nie zna przesądów rasowych

Murzyn gubernatorem

kolonii francuskiej

Po raz pierwszy w historii republiki francuskiej — Murzyn został mianowany gubernatorem jednego z okręgów kolonialnych w Afryce Francuskiej. Jest to niejaki Feliks Eboue który odleciał wczoraj z Le Bourget do fortu Lamy, został on mianowany gubernatorem jednego z okręgów graniczącego z Libią Włoską oraz na południu z jeziorem Czad.

Nominacja nowego gubernatora — Murzyna została podpisana wczoraj przez ministra kolonii Georges Mandela.

Walka o demokrację

Tezy tow. de Brouckère'a

Egzekutywa Międzynarodówki Socjalistycznej obradowała w Brukseli od 14 do 16 stycznia. Jedynym punktem porządku dziennego była **„walka o demokrację i pokój"**. Oddawna już Egzekutywa planowała urządzenie zasadniczej dyskusji na ten temat. Biuro Międzynarodówki prosiło swego prezesa, tow. De Brouckere'a, by na piśmie przedstawił „tezy", które staną się punktem wyjścia debaty. Obok De Brouckère'a opracowały „memoriały" delegacje norweska, szwedzka, holenderska, gruzińska. Z towarzyszy poszczególnych przedstawili swe „memoriały" (obok tow. De Brouckère'a) tow. tow. Abramowicz, Cielens (Łotwa), Dan, Żyromski.

Przebiegu dyskusji referować nie będziemy. Streścimy natomiast w najkrótszych słowach obszerne tezy tow. De Brouckere'a.

Te tezy są oczywiście płomiennym wezwaniem do walki o demokrację, do walki z faszyzmem. Czym jest demokracja? To **RZĄDY LUDU**: bezpośrednio lub pośrednio, przez posłów. Nie jest wobec tego demokracją taki ustrój, gdzie lud ma prawo tylko zatwierdzać to, co już zostało zarządzone w jego imieniu.

Demokracja — to równość wszystkich wobec prawa. Demokracja — to szacunek wobec jednostki ludzkiej. Demokracja — to wolność obywatelska. Znane przykłady (we Włoszech i Niemczech) pokazały wyraźnie, że powszechne głosowanie staje się śmieszne, jeśli nie łączy się z wolnością obywatelską.

Socjalizm zawsze walczył o demokrację. Gdyby przestał walczyć o demokrację, przekreślił by sam siebie. Bywają wypadki (wojna), gdy zasada demokracji z natury rzeczy doznaje pewnych ograniczeń, ale i wówczas należy walczyć o to, by zarządzenia wyjątkowe były krótkie i możliwie najbardziej ograniczone, a także o to, by **duch demokracji trwał nadal**.

Istnieją kraje, w których „bandy pretoriańskie" przy pomocy gwałtu rozbiły demokrację. Ale nigdzie porażka demokracji nie jest ostateczną! Nasi towarzysze walczą tam dalej o swe ideały. Wierzymy w ich zwycięstwo. Ale rozumiemy, że po zwycięstwie nie wystarczy powrót do starych instytucyj demokratycznych, — trzeba będzie je uzupełnić na terenie gospodarczym.

Sprawa zasadnicza dla socjalisty: demokracja sama przez się (jako ustrój polityczny) jeszcze nie jest wyrównaniem nierówności gospodarczej. Zapewne, ale jest **drogą** do tego wyrównania. To oswobodzenie producenta będzie dziełem socjalizmu" — tak jak oswobodzenie obywatela było dziełem wielkich rewolucyj.

Żelazna konieczność prowadzi nas do gospodarki zorganizowanej, połączonej z demokracją polityczną. Kto ją zorganizuje? Trusty? Banki? Ale wiemy, że kapitalizm coraz częściej zwraca się do państwa po „socjalizację strat", prowadzącą do ruiny. Kapitalizm państwowy? Ale to prowadzi w końcu do totalizmu, do podziału zdobyczy (zysków) pomiędzy nowych kapitalistów, klientów nowej władzy. Rezultat? Katastrofa moralna i materialna. Pozostaje rozwiązanie socjalistyczne: produkcja nie dla zysku, lecz dla zadośćuczynienia potrzebom społecznym.

Tow. De Brouckere obszernie zajmuje się **międzynarodowymi** konsekwencjami demokracji. Demokracja **zrealizowana** — to **socjalizm**. Ale czy socjalizm **może być zrealizowany na gruncie czysto narodowym, na gruncie** oddzielnych państw? Autor przypomina międzynarodowy **charakter** ustaw socjalnych; problem zboża, cukru, masła; problem surowców: od węgla do nafty, od bawełny do kauczuku. **Autarkia?** Jest złudzeniem, prowadzi do nędzy i wojny. Socjalizm zawsze uznawał konieczność akcji międzynarodowej.

Przy końcu swych obszernych wywodów tow. De Brouckère charakteryzuje chaos i niezwykłe **napięcie w sytuacji międzynarodowej**. Państwa faszystowskie występują z coraz to większymi żądaniami. Mussolini obiecuje swemu narodowi wszystkie bogactwa ziem, otaczających Morze Śródziemne, jeśli złoży dalsze ofiary i wytworzy w sobie ducha spartańskiego. A Goering odbiera narodowi tłuszcze, za to obiecuje mu raj po zdobyciu bogatej Ukrainy. W tej sytuacji zamknięcie się w sobie, jak proponują niektórzy (t. zn. w obrębie interesów i pokoju jednego państwa) **jest złudzeniem**: prowadzi tylko do ośmielenia zaborczych faszyzmów. Państwa pokojowe powinny bronić pokoju **WSZYSTKIMI SIŁAMI**. Czy to oznaczy **chcieć wojny?** Bynajmniej! Chodzi tylko — odwrotnie — o obronę pokoju i demokracji. Trzeba starać się o to, by zbiorczy front pokoju ogarnął wszystkie państwa pokojowe! Jest to straszne złudzenie — jeśli ktoś mniema, że **przesunięcie granic** w jednym jakimś miejscu Europy może uratować pokój!

Tow. De Brouckère obszernie pisze o konieczności zorganizowania **bezpieczeństwa kolektywnego w Lidze Narodów** (do której Europa będzie musiała jeszcze wrócić!); nawet o ewentualności powszechnego kongresu pokojowego. Konkretnie o roli poszczególnych państw nie pisze prawie nic.

„Tezy" tow. De Brouckère'a są cenne. Naturalnie mało zawierają elementu całkiem nowego. Streszczają za to, że się tak wyrazimy, stanowisko demokratycznego socjalizmu. Pamiętajmy — są przygotowane, jako **podstawa** do dyskusji w Międzynarodówce.

K. CZAPIŃSKI.

Trąba wodna

zatopiła całe miasto

Gwałtowna burza, mająca cechy trąby wodnej, spowodowała zalanie miasta Cordoba, stolicy prowincji tej samej nazwy w Argentynie.

Płynąca ulicami miasta woda, dochodząca w niektórych miejscach do metra głębokości, zalała wiele domów i zatamowała wszelki ruch uliczny. Wskutek zalania elektrowni miasto zostało pogrążone w ciemnościach. Prąd wody był tak silny, że pod jego naporem zawaliło się kilkanaście domów w okolicach podmiejskich. Zaskoczone lawiną wód autobusy i samochody uniósł prąd, przy czym wiele z nich uległo częściowemu zniszczeniu, a jeden z kierowców utonął.

Po ustąpieniu wód miasto Cordoba przedstawiało niesamowity widok. Naniesiony wodą gliniasty muł z pobliskich wzgórz, pokrywający ulice warstwą grubości od 20 do 30 cm. Jezdnie zniszczone niemal doszczętnie.

Oddziały straży pożarnej i wojska pracują usilnie nad wypompowaniem wody z piwnic i mieszkań parterowych.

Wyrządzone szkody materialne przekraczają według dotychczasowych obliczeń sumę pięciu milionów pezów.

Okręt wyleciał

w powietrze

W porcie istambulskim wydarzył się tragiczny wypadek z greckim statkiem żaglowym „Icri", zaopatrzonym w motor benzynowy. Na skutek eksplozji benzyny w motorze, statek wyleciał w powietrze i zatonął w przeciągu 3-ch minut. Naczelny mechanik został zabity, 3 ludzi z pomiędzy obsługi odniosło ciężkie rany.

Rząd republikański nie opuści stolicy Katalonii

Barcelona nigdy się nie podda

Każda piędź ziemi będzie broniona

Korespondent Havasa z frontu katalońskiego donosi, że chociaż na całym odcinku toczy się zacięta walka, poniedziałek nie zaznaczył się poważniejszym posunięciem się naprzód wojsk gen. Franco. Szalone ataki podjęły wojska gen. Franco na odcinku wybrzeża na północ od Sirgea celem opanowania skrzydeł masywu Garat ale ataki te

NIE ZOSTAŁY UWIEŃCZONE POWODZENIEM.

Wojska rządowe utrzymały się na skrzydłach Sierra de les Polanas, która panuje nad drogą, wiodącą do Olsa.

Główne siły gen. Franco znajdują się obecnie nad rzeką Noya, dopływem rzeki Llobregat, która wpada do morza pod Barceloną.

Według doniesień korespondenta niem. Biura Informacyjnego, wojska Rządu barcelońskiego zamierzają wnieść nad Llobregat takie umocnienia, jak nad Manzanares pod Madrytem.

STAN WOJENNY W HISZPANII

W poniedziałek Rząd Hiszpanii wydał zarządzenie, wprowadzające w całej Hiszpanii stan wojenny. Zarządzenie to powierza NAJWYŻSZĄ WŁADZĘ W STREFIE ŚRODKOWEJ GEN. MIAJA, który posiadać będzie wszystkie rodzaje władzy jako przedstawiciel bezpośredni Rządu Republiki.

Stan wojenny jest ostatnią fazą, przewidywaną przez konstytucję. Pozwala on na zjednoczenie wszystkich agend, w szczególności zaopatrywania ludności cywilnej i wojska, przemysłu wojennego itd. Gen. Miaja nawiązał kontakt z gubernatorami prowincyj strefy centralnej i innymi osobistościami cywilnymi i wojskowymi celem wprowadzenia w życie stanu wojennego.

Barcelona przybrała charakter obozu wojennego. W związku ze zbliżaniem się linii bojowej do Barcelony, wszystkie zakłady przemysłowe i sklepy zostały zamknięte, zaś ludność zatrudniono przy budowie umocnień. W poniedziałek ukazał się oficjalny komunikat rządowy, że

RZĄD ZAMIERZA POZOSTAĆ W BARCELONIE I BRONIĆ JEJ AŻ DO OSTATNIEJ MOŻLIWOŚCI.

Sensacyjne oświadczenie premiera Chamberlaina

Anglia może być zmuszona do wojny

B. min. Eden o znaczeniu wolności politycznej Hiszpanii

Premier Chamberlain wygłosił w poniedziałek przez radio przemówienie na temat „rządowego planu narodowej służby ochotniczej". Mówca podkreślił, iż Anglia nigdy nie zacznie wojny, ale może być zmuszoną do wzięcia udziału w wojnie, dlatego musi być gotowa do obrony. Im lepiej będziemy przygotowani do obrony — powiedział premier — tym mniejsze będą szanse iż będziemy zaatakowani. Jest to pierwszy punkt, na który pragnąłem zwrócić uwagę. Drugim punktem jest, iż wojna współczesna nie przypomina dawnej wojny. Rozwój lotnictwa pozbawił nas bezpieczeństwa, wynikającego z naszej sytuacji geograficznej, podobnie, jak na kontynencie. W razie ataku lotniczego osoby cywilne byłyby jego ofiarami, podobnie, jak i żołnierze, marynarze i lotnicy. Dlatego ludność cywilna powinna w czasie pokoju odpowiednio zorganizować się. Przedstawiwszy w głównych zarysach zasady narodowej służby ochotniczej, Chamberlain oświadczył iż wbrew głosom, przemawiającym za służbą przymusową, zdecydował się na służbę ochotniczą, jako bardziej zgodną z ustrojem Anglii.

*

Były minister Eden wygłosił w swym okręgu wyborczym w pobliżu Coventry przemówienie, w którym m. in. poruszył sprawę Hiszpanii, twierdząc, iż Wielka Brytania i Francja są zainteresowane jedynie polityczną niezależnością i nienaruszalnością terytorialną Hiszpanii. Obu krajom zależy na tym, aby żadne państwo, lub państwa nie mogły zagrażać Hiszpanii lub posiadłościom hiszpańskim i aby Hiszpania mogła naprawdę swobodnie decydować o swym losie. W obecnej chwili — w czasach łodzi podwodnych i aeroplanów — WOLNOŚĆ POLITYCZNA HISZPANII JEST O WIELE WAŻNIEJSZA DLA W. BRYTANII I FRANCJI NIŻ PRZED 100 LATY.

Trzeci Kaganowicz

Najmłodszy z trzech braci Kaganowiczów — Juliusz Kaganowicz — mianowany został wicekomisarzem handlu zagranicznego. Jest to już trzeci z rzędu Kaganowicz, który wchodzi w skład Rządu sowieckiego, albowiem dwaj jego starsi bracia — Łazarz i Michał — piastują już od dłuższego czasu wysokie stanowisko w tym rządzie.

Zamach na burmistrza Hanczau

Dwaj nieznani sprawcy dokonali w nocy z niedzieli na poniedziałek zamachu na burmistrza Hanczau, Hotsana. Przez otwarte okno rzucono granat ręczny oraz wystrzelono kilka razy z rewolwerów. W czasie zamachu burmistrz został ranny odłamkiem granatu w nogę, zaś żona jego oraz cztery osoby znajdujące się w pokoju odniosły cięższe i lżejsze rany zarówno od wybuchu, jak i od kul rewolwerowych. Sprawcy zamachu zbiegli.

Antyfrancuska propaganda radiowa

PARYŻ (PAT.) „Le Jour" donosi z Marsylii, że od pewnego czasu koło godz. 8-ej wieczorem daje się słyszeć w Marsylii tajną radiostację nadawczą, która na fali 31 m. nadaje emisje propagandowe antyfrancuskie, domagające się niepodległości Korsyki. Stacja ta zacja ta zapowiada swoje emisje słowami: „Tutaj stacja nadawcza wolnej Korsyki".

Trup w walizie

Zagadkowe zabójstwo francuskiego kelnera przez Włocha

Przed kilku dniami znaleziono w jednym z paryskich hoteli na rue Saint Honore walizę, w której znajdowały się zwłoki nieznanego, zabitego mężczyzny. Dzięki adresowi krawca, umieszczonemu na ubraniu zabitego, zdołano ustalić, iż jest nim niejaki Victor Juguet, z zawodu kelner. Po odnalezieniu brata zabitego, policja ustaliła, iż pracował on ostatnio na statku „Paris". Po przeprowadzeniu dochodzeń w najważniejszych portach francuskich i po pięciu dniach poszukiwań, policja aresztowała wczoraj wieczorem w Bordeaux Włocha Józefa Resial, który przyznał się, iż wynajął pokój w hotelu na rue Saint Honore i osobiście zaniósł tam walizę, przeczy natomiast jakoby dokonał morderstwa, utrzymując, iż działał on z polecenia nieznanego mu osobnika. Niemniej jednak odciski palców Józefa Resial odpowiadają odciskom znalezionym w prywatnym mieszkaniu zabitego.

Przez Atlantyk w 13 godzin

„Imperial Airways" podejmie od maja r. b. regularną cotygodniową komunikację powietrzną między Anglią a U.S.A. ponad północnym Atlantykiem. Aeroplany będą startować z Sauthampton i via Foynes (Irlandia) i Botwood (U. S. A.) lądować będą w Montreal (Kanada). Dla obsługi nowej linii użyte będą czteromotorowe samoloty nowej konstrukcji w liczbie czterech. Przelot w jedną stronę (do Ameryki) będzie trwał 16 godzin, z powrotem (do Anglii — 13 godzin). Koszty budowy nowych wodnopłatowców wyniosą po 45,000 funtów szterl. od sztuki.

Rząd włoski

nie dopuścił do interwencji Papieża u gen. Franco

Prawicowy dziennik belgijski **„Libre Belgique"** donosi z Rzymu:

„15-go grudnia prałat francuski, przybyły do Rzymu, został przyjęty przez papieża, wbrew protokółowi watykańskiemu, zależało bowiem papieżowi dać pierwszeństwo prałatowi, nie przestrzegając kolejności zapisów, ponieważ szło o pilną sprawę rozejmu świątecznego na froncie hiszpańskim. Prałat nie potrzebował długo tłomaczyć. Pius XI udzielił natychmiast kardynałowi Pacelli niezbędnych instrukcji w sprawie kroków do poczynienia u gen. Franco.

Nie minęło 24 godzin, jak Watykan otrzymał notę od Rządu włoskiego. W nocie tej Mussolini **groził**, że gdyby wykonano decyzję papieża co do rozejmu, to **nastąpi natychmiast wymówienie umowy laterańskiej**. Nota tłomaczy tę groźbę art. 24 umowy, który jakoby był pogwałcony przez krok papieża. Artykuł ten mówi, że papież pozostanie obcy „rywalizacji świeckiej innych państw". Powołując się na ten artykuł celem uniemożliwienia papieżowi akcji charytatywnej, Mussolini przyznał jeszcze raz, że dla niego wojna w Hiszpanii nie jest **wojną wewnętrzną, „lecz rywalizacją świecką między dwoma państwami, państwem włoskim i Republiką hiszpańską"**.

Niedzielne wybory samorządowe

Podaliśmy już wyniki niedzielnych wyborów w niektórych miejscowościach Małopolski i ziem zachodnich.

Poniżej podajemy dane uzupełniające poprzednie wiadomości.

Małopolska

BIAŁA KRAKOWSKA.

Według późniejszych informacyj, w Białej Krakowskiej zdobyliśmy nie 8, lecz 9 mandatów; „Ozon" z endecją zdobyły tyleż. Niemcy 3, Żydzi 3.

Zaznaczamy dla ścisłości, że i te dane są nieoficjalne. Jedno nie ulega wątpliwości: **fakt wielkiego sukcesu listy PPS i kl. Zw. Zawod. w obliczu zjednoczonej reakcji.**

KĘTY

W Kętach wyniki wyborów niedzielnych były następujące: PPS. **i klas. zw. 3 mandaty**, „Ozon" i chadecy 13; Endecy 1 mandat.

PRZEWORSK.

W dwóch okręgach (na 3) unieważniono, jak to już pisaliśmy, wspólne listy PPS, klasowych związków zaw. i Stronnictwa Ludowego.

Mimo to, według dotychczasowych danych, w Przeworsku wybrano **3 radnych pepesowców, 1 ludowców**, a „Ozon" i „sympatycy" otrzymali 10 mandatów, zaś Żydzi—1.

Prócz tego zdobyliśmy po mandacie w **Dobromilu** i **Czotkowie**. W Sokołowie (pow. Kolbuszowa) ludowcy mają 4 mandaty.

Wielkopolska

CHODZIEŻ I ŚRODA.

Na terenie Wielkopolski P. P. S. stanęła do wyborów jedynie w miejscowościach, mających charakter przynajmniej częściowo robotniczy. Do takich miejscowości należały **Chodzież i Środa**.

W Chodzieży, jak już pisaliśmy, lista PPS i klas. zw. zaw. uzyskała **7 mandatów**. Według późniejszych danych, rozdział pozostałych mandatów jest następujący: „Ozon" 4, Endecy 4, Niemcy 1.

W Środzie PPS zdobyła **4 mandaty**, „Ozon" i „sympatycy" 5, Endecy 7 mandatów.

Rada Naczelna Partii

odbędzie się 25-go i 26-go lutego b. r. w Warszawie, w Domu ZZK przy ul. Czerwonego Krzyża 20 Początek obrad 25-go lutego o godz. 10-ej rano. W przeddzień Rady Naczelnej t. j. 24-go lutego b. r. odbędzie się posiedzenie Centralnego Wydziału Kobiecego P.P.S. o godz. 3-ej popołudniu w lokalu przy ulicy 3-go Maja 2 m. 68.

Sekretariat Generalny C.K.W.P.P.S.

„Totalna neutralność"

Pisaliśmy nie dawno na tym miejscu o „neutralności" w pojęciu hitlerowców. Dążąc do zniszczenia wolności prasy w krajach demokratycznych, hitleryzm rzucił się na razie, jak zwykle, na prasę krajów małych, żądając od nich, by się powstrzymały od wszelkiej krytyki Niemiec i stosunków niemieckich. W przeciwnym razie zachowanie się prasy tych krajów nie będzie „neutralne" i Niemcy nie będą tolerowały tego. Hitlerowcy wyraźnie piszą, że żądają *neutralności totalnej*. Hitlerowcy — jak wiadomo — wszystko robią totalnie, rządzą totalnie, mordują totalnie i t. d., domagają się tedy i od innych totalności, m. in. także neutralności totalnej, to jest takiej, która *przestałaby być neutralnością*, a stałaby się milczącym, przymusowym współuczestnictwem w bezeceństwach hitlerowskich.

Szczególnie ostro i bezwzględnie Niemcy gnębią prasę szwajcarską. Gnębią, gdyż dzięki naciskowi Rzeszy, władze szwajcarskie coraz to więcej krępują prasę swego kraju, która się broni jak może i prowadzi wytrwałą walkę z dzikimi uroszczeniami wroga zewnętrznego.

A ten wróg jest coraz zuchwalszy. Oto miesięcznik hitlerowski „National - Sozialistische Monatshefte", organ Alfreda Rosenberga, uzasadnia „naukowo" totalną neutralność i wywodzi, że nie można być neutralnym, jeżeli się pozwala obywatelom na swobodne wyrażanie ich myśli i poglądów, na demonstrowanie ich uczuć wobec innego państwa.

Ale organ Rosenberga idzie o duży krok dalej i wyciąga „logiczne" wnioski ze swego totalnego stanowiska. Żąda on mianowicie od Szwajcarii — pod jej bowiem adresem odbywają się te pouczenia — *zerwania z prawem azylu* (schronienia) *dla emigrantów politycznych*, oni to bowiem, ci marksiści, organizują sabotaż neutralności.

Mamy więc dalszy ciąg akcji światowej, zmierzającej do zamknięcia ust krytykom faszyzmu. Zmusza się małe państwa do nieudzielania gościny emigrantom politycznym, a przede wszystkim do zabronienia wydawnictw emigracyjnych. Przypominamy, że Republika Czechosłowacka swego czasu uległa naciskowi i zabroniła wydawania austriackich i niemieckich pism emigracyjnych; uległość tę, jak pokazały późniejsze wypadki, zapisano Czechom na rachunek strat, nie zysków. To samo się powtarza teraz z innymi małymi państwami. Organ Rosenberga wyraźnie pisze, że zagadnienie neutralności stało się dla małych państw *kwestią istnienia*, neutralności, oczywiście, w znaczeniu totalnym.

Dodajmy, że mała Szwajcaria czuje się pod presją faszyzmu, niemieckiego i włoskiego, jak w oblężonej twierdzy. Ta oaza wolności w Europie, która zawsze miała poczucie bezpieczeństwa, poręczonego międzynarodowym traktatem neutralności, *zbroi się jak nigdy jeszcze w swych dziejach* i z głęboką troską, ale też z pełną determinacją, patrzy w jutro. Wypowiedzenie zobowiązań z tytułu przynależności do Ligi Narodów nic a nic jej nie pomogło: Niemcy, owszem, pochwaliły Szwajcarię za akt uległości i... dalej prowadzą swą krecią robotę, mającą zniszczyć Republikę Helwecką, tę „źrenicę demokracji europejskiej".

(jmb.).

Przegląd prasy

DYMISJA DR. SCHACHTA.

„Czas" zamieszcza artykuł, omawiający dymisję dr. Schachta, prezesa Banku Rzeszy Niemieckiej stwierdza, że dr. Schacht mimo, że był duszą polityki gospodarczej „Trzeciej" Rzeszy uważał tę politykę za przejściową i tymczasową, domagając się powstrzymania inflacji oraz powrotu do współpracy gospodarczej z zagranicą.

Ten projekt został przyjęty:

Niemcy nadal będą kroczyć po drodze autarkii i po drodze reglamentowania obrotów zagranicznych. Niemiecka polityka autarkiczna nie tylko nie ulegnie rozluźnieniu, ale przeciwnie, prawdopodobnie zaostrzeniu.

Jednocześnie cytowany „Czas" przewiduje zaostrzenie sprzeczności między polityką gospodarczą Anglii, Francji i Ameryki blokiem państw totalnych.

O. Z. N. NIEZADOWOLONY Z KIEŃCIA.

„ABC." notuje następującą pogłoskę:

„Pos. Kieńć uzyskał podobno zapewnienie 18 młodszych posłów z Ozonu, iż podpiszą jego wniosek w sprawie żydowskiej. Natomiast, jak słychać, koła kierownicze OZN. są bardzo niezadowolone, iż pos. Kieńć treść swego wniosku ogłosił bez [illegible]zwolenia swoich władz".

Jak donosi w innym numerze „ABC", niezadowolenie z wyskoku pos. Kieńcia znalazło swój wyraz na poniedziałkowym posiedzeniu klubu parlamentarnego O. Z. N.:

Gen. Skwarczyński wystąpił bardzo ostro przeciwko wszelkim próbom poszczególnych członków stawiania samodzielnych wniosków w sprawie żydowskiej.

Gen. Skwarczyński najostrzej wystąpił przeciwko posłowi Kieńciowi, autorowi znanego projektu rozwiązania sprawy żydowskiej. Stanowisko gen. Skwarczyńskiego spotkało się z ostrym protestem szeregu posłów. M.in. wystąpił również sam pos. Kieńć, który się poczuł obrażony wystąpieniem gen. Skwarczyńskiego.

Po zakończeniu burzliwej dyskusji władze klubu przypomniały rygory zawarte w regulaminie klubu parlamentarnego Ozonu, zakazujące wszelkich samodzielnych wystąpień poszczególnym członkom klubu parlamentarnego.

TEŻ PARLAMENTARZYSTA.

O poziomie posłów, którzy chcą reformować nasze życie polityczne pisze tygodnik „Zwrot", dając przykład ozonowego posła Browińskiego, który chce wprowadzić samorządy i parlament z nominacji.

„Ten polityk zaproponował na komisji budżetowej, aby sprawy wynikłe na tle stosunków pracy pomiędzy pracownikami a pracodawcami były rozstrzygane w drodze arbitrażu. Premier Składkowski przerwał, zwracając mówcy uwagę, że obowiązujące ustawy przewidują arbitraż i że jest on oddawna stosowany w praktyce. „Nie wiedziałem" — przyznał pos. Browiński, kontynuując swoje przemówienie i nic a nic nie tracąc ozonowego kontenansu".

UCHO IGIELNE.

Skoro wspomnieliśmy o pomysłach nominowania posłów i radnych nie od rzeczy będzie przytoczyć głos felietonisty p. Regnisa, który w „Naszym Przeglądzie" pisze o debatach komisji budżetowej Sejmu:

„Sejm obecny słusznie potępia ordynację wyborczą do samorządu. Instytucje wybrane bez ucha igielnego zyskują w zestawieniu z instytucją przy ul. Wiejskiej. Jest to uczucie konkurencyjne wobec lepiej wybranych. Nic dziwnego, że posłowie domagają się zastosowania tegoż samego ucha igielnego do ciał samorządowych".

DLACZEGO GEN. ŻELIGOWSKIEMU NIE POZWOLONO MÓWIĆ.

W „Kurierze Warszawskim" pos. Stroński stwierdza, że przemówienia w komisji budżetowej są rozlewne i dotyczą drobnych spraw. Mogło być interesujące przemówienie gen. Żeligowskiego, ale do niego nie dopuszczono:

„Gen. Żeligowski jest bardzo wybitnym obywatelem kraju, a również na

tle sejmu postać jego i nazwisko, z którym wiąże się pamięć zdarzeń miary dziejowej, rysuje się bardzo wyraziście. Pragnie przemówić w komisji, na równi z jej 30-ma członkami, a nawet znacznie mniej, niż na równi, -dyż prosi o głos jedynie dla krótkiego uzasadnienia wniosków, przez niewiele minut, gdy członkowie komisji przemawiają w niej codziennie przez wiele godzin w ciągu paru tygodni. Jest regulaminowo uprawniony do zgłoszenia się o głos, a komisja jest regulaminowo uprawniona do udzielenia mu głosu. A jednak pos. gen. Żeligowski głosu nie dostaje.

Jeśli pp. posłom nie przemawiają do przekonania te względy ogólne i dla kraju najbardziej zrozumiałe, w których świetle niedopuszczenie pos. Żeligowskiego do głosu jest rażące, powinni chyba liczyć się ze względami szczególnymi na gruncie sejmu.

Na tymczasowym posiedzeniu komisji budżetowej, na którym pragnął przemówić poseł gen. Żeligowski, p. prezes rady ministrów gen. Sławoj-Składkowski powiedział:

„Czy to się komu podoba, czy nie, parlament w Polsce jest politycznym wykładnikiem myśli, woli i uczuć druzgocącej większości społeczeństwa".

Otóż, z tego stanowiska, dla obecnej większości sejmowej, należącej do zespołu O. Z. N., nie powinno to być rzeczą obojętną, iż gen. Żeligowski został wybrany posłem, uzyskując 33.309 głosów w tym samym okręgu, w którym przewodniczący zespołu poselskiego O. Z. N., p. gen. Skwarczyński, uzyskał jednocześnie 21.274 głosy.

Czyż w tym zestawieniu zasada wykładnika myśli, woli i uczuć społeczeństwa — tak dobitnie wyrażona przez p. prezesa rady ministrów nie zasługiwała na uszanowanie w odniesieniu do p. posła gen. Żeligowskiego. Coś tu chroma".

KATOLICYZM I DEMOKRACJA

W „Polonii" p. W. K. pisze, iż katolicy powinni się wypowiedzieć za demokracją i walczyć o nią:

Dziś w świeckich państwach demokratycznych zarówno Kościół, jak i jego wierni walczą przede wszystkim o to, by katolicyzm na równi z innymi mógł korzystać z równych praw i z równych swobód, by bez przeszkód mógł szerzyć i gruntować swoje poglądy i zasady, tworzyć ku temu potrzebne instytucje, a przeciwstawić się skutecznie prądom, dążącym do usuwania wpływów chrześcijańskich z życia zbiorowego. Faktem niezaprzeczonym jest, że Kościół i katolicyzm cieszą się największą swobodą w państwach demokratycznych i w nich najmniej napotykają przeszkód w pracy apostolskiej.

S-EK.

Budżet Min. Komunikacji

w Komisji sejmowej

We wtorek komisja Budżetowa Sejmu rozpatrywała budżet Min. Komunikacji.

Bardzo wyczerpujący referat wygłosił pos. **Jahoda - Żółtowski**, — który wiele krytycznych uwag wypowiedział pod adresem ministerium komunikacji, zaznaczył jednakże, że „nie wolno zapominać, że sprawność kolei zależy od środków, jakimi ona rozporządza. Jestem szczęśliwy, mogąc stwierdzić iż w stosunku do środków, jakie kolei obecnie dajemy, sprawność ta jest znacznie lepsza, niż tego możnaby było się spodziewać. — **Jest to niewątpliwie zasługą armii kolejarzy, pełniących swą odpowiedzialną służbę w ciężkich warunkach, oraz sprężystego kierownictwa p. Ministra.**

Sprawozdawca nie zgłasza żadnych poprawek do budżetu, natomiast wnosi o uchwalenie następujących rezolucyj:

1. Z uwagi na niedostateczne zaopatrzenie techniczne kolei, oraz z uwagi na zbyt powolnie przeprowadzoną konserwację torów i renowację taboru, Sejm wzywa Rząd, aby przy układaniu budżetu w przyszłych latach stał na stanowisku zwalniania P. K. P. od obowiązków wpłat nadwyżek wpływów nad rozchodami do Skarbu Państwa dopóty, dopóki stan urządzeń kolejowych nie zostanie doprowadzony do należytej normy.

2. Sejm wzywa Rząd do obracania w roku 1939 ewentualnej przewyżki wpływów nad rozchodami P. K. P. ponad preliminowaną sumą 12 mil. zł. przede wszystkim na renowację taborów.

3. **Sejm wzywa Rząd do przeprowadzenia rewizji taryf przewozowych celem zwiększenia wpływów P. K. P.**

Po referacie zabrał głos p. minister **Ulrych**, który w 3-godzinnym przemówieniu udzielił wyjaśnień we wszystkich sprawach poruszonych w referacie.

Po mowie p. ministra rozpoczęła się dyskusja.

Dookoła zmiany ordynacji wyborczej

Odbyło się w Sejmie posiedzenie grupy posłów nie należących do Ozonu. Ścierają się tam dwa poglądy na sprawę zmiany ordynacji wyborczej. Przedstawiciele mniejszości stoją na stanowisku, że inicjatywa projektu ustawodawczego nowej ordynacji wyborczej winna wyjść od Rządu i tylko od Rządu i dlatego należy uczynić wszystko, aby Rządowi przypomnieć jego obowiązek i nakłonić go do tej inicjatywy. Na tym stanowisku stoi m. in. i generał Żeligowski.

Przedstawiciele większości oświadczyli się za tym, że Rząd najprawdopodobniej nie wystąpi z inicjatywą, że Ozon, jeśli nawet sam opracuje odpowiedni projekt, to będzie on działał pod [illegible]sioniem przegranej w wyborach samorządowych i nowy jego projekt będzie w wielu punktach może gorszy od obecnie obowiązującej ordynacji wyborczej i że wobec tego obowiązek opracowania nowego projektu i wniesienia go jaknajrychlej od laski marszałkowskiej spoczywa na posłach nie należących do Ozonu.

W najbliższym czasie odbędzie się drugie posiedzenie porozumienia tej grupy posłów, który obecnie wystąpują do marszałka Sejmu, prof. Makowskiego z prośbą o udzielenie im w gmachu Sejmu lokalu.

Jeszcze jedna interpelacja w kwestji żydowskiej

Pos. Ratajczyk i in. zgłosili interpelację do p. premiera Składkowskiego w sprawie rewizji aktu nadania obywatelstwa polskiego 600 tys. Żydom rosyjskim w 1928 roku.

Interpelanci zapytują p. premiera, czy nie byłby skłonny odjąć obywatelstwo tym 600 tys. Żydów,

Milion dla C. O. P.

Z dumą czytamy i słuchamy wszyscy o tym, co już dokonano i co się dokonać zamierza w Centralnym Okręgu Przemysłowym.

Fortuna, ta kapryśna bogini, choć podobno jest ślepa, dojrzała i oceniła znaczenie tego okręgu. W ostatnim dniu ciągnienia czwartej klasy czterdziestej trzeciej Loterii klasowej główna wygrana milion złotych padła na numer 98632, zakupiony w jednej z kolektur w Rzeszowie, a właścicielami poszczególnych części tego losu są mieszkańcy C. O. P.

W najbliższym czasie podamy szczegóły, dotyczące szczęśliwych posiadaczy losu nr. 98632, narazie wiadomo tylko, że milion obudził w Rzeszowie niezwykłe poruszenie w całym mieście. W przeciągu kilku kwadransów pantoflowa poczta rozniosła na wszystkie strony tą radosną nowinę.

Niewątpliwie milion to niebylejaka suma i rozprowadzenie jej w danej okolicy odbije się korzystnie na życiu jej mieszkańców. Wielu z nich poczuje bezpośrednio, co to jest milion. Może ta bezpośredniość pozwoli im na sformułowanie najlepszej odpowiedzi na ogłoszony ostatnio konkurs. Jeszcze czas się namyślić, gdyż konkurs trwa do 5 lutego.

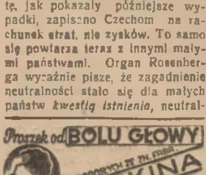
Nie należy natychmiast namyślać się nad nabyciem losu do nowej czterdziestej czwartej Loterii klasowej, której ciągnienie pierwszej klasy rozpoczyna się 23 lutego b. r.

Centralny Wydział Młodzieży P.P.S.

Niniejszym zawiadamiamy członków Centr. Wydz., że posiedzenie wyznaczone na środę, t. j. 25-go b. m. **nie odbędzie się.**

Następne posiedzenie Centr. Wydziału odbędzie się 31-go b. m. o godz. 7-ej wiecz. w lokalu przy ul. Wareckiej 7.

Sekretariat Centr. Wydz. Młodzieży PPS.

Pokwitowania

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

Zamiast kwiatów na grób Jonasa Fischera składają koledzy z Kielc zł. 5.—.

Kazimierz Guzik z Warszawy zł. 10.—.

Zebrane podczas nocy sylwestrowej w Otwocku zł. 7.—.

M. Gałązka wygrane zł. 8 80.

Grono Metalowców zł. 3.—.

Inżynier X. zł. 10.—.

Adwokat M. Gordon zł. 10.—.

IV Konferencja Komitetu Porozumiewawczego

Publicznych Instytucji Oszczędnościowych

W dniu 23 bm. odbyło się w Krakowie czwarte z kolei posiedzenie Komitetu Porozumiewawczego Publicznych Instytucji Oszczędnościowych.

W posiedzeniu, któremu przewodniczył Prezes Dr. Henryk Gruber wzięli udział pp.: Min. Dolanowski, prezes Uhma, dyr. Dorawski, dyr. Chudzyński, dyr. Kochanowski, dyr. Zacharzewski, dyr. Jarocki, dyr. Osostowicz, dyr. Szromba, dyr. Szczudło, dyr. Kuźniar, dyr. Tulacz, dyr. Obrzyński i inni.

Przedmiotem obrad były sprawy polityki finansowej Publicznych Instytucji Oszczędnościowych tudzież zagadnienia dotyczące powołania do życia Komisji Narodowej na przyszły światowy Kongres [illegible]ściowy.

TOWARZYSZ

WIKTOR ANTONIAK

KINO - OPERATOR

DŁUGOLETNI CZŁONEK ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW BRANŻY KINEMATOGRAFICZNEJ W POLSCE

zmarł dn. 22 stycznia przeżywszy lat 55

Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się dnia 25 b. m. o godz. 9.30 z kościoła św. Wincentego (na Bródnie) ZARZĄD I KOLEDZY.

Rząd polski wobec naprężonej sytuacji
na Rusi Podkarpackiej
Gwałtowne zatargi między Pragą a Rządem Rusi

Na poniedziałkowym posiedzeniu Sejmu marszałek zawiadomił Izbę o nadejściu od prezesa Rady Ministrów odpowiedzi na szereg interpelacyj poselskich.

W odpowiedzi na interpelację posła Dudzińskiego w sprawie wspólnej granicy polsko - węgierskiej i wypadków na Rusi Podkarpackiej. Minister spraw zagranicznych Beck nadesłał następującą odpowiedź:

„Rządowi polskiemu znane są dążenia Rządu węgierskiego do odzyskania Rusi Podkarpackiej i stworzenia w ten sposób granicy wspólnej z Polską. Jak długo Rząd węgierski będzie aktywnie wysuwał to zagadnienie, liczyć się może zawsze z życzliwym stanowiskiem Rządu polskiego w sprawie tych pretensyj. Rząd polski w obecnym stanie rzeczy nie zgłasza żadnych pretensyj terytorialnych w stosunku do Czechosłowacji. Rząd obserwuje rozwój wypadków na południowym stoku Karpat — gdyby sytuacja tam wytworzona miała w czymkolwiek zagrażać in teresom Polski, przedsięweźmie odpowiednie kroki dla usunięcia tej groźby".

DALSZE INCYDENTY

Na całej Rusi Podkarpackiej organizowane są w dalszym ciągu protestacyjne manifestacje przeciwko nominacji gen. Prchali ministrem Rusi Podkarpackiej. W toku tych manifestacyj padły hasła antyczeskie, domagające się wysiedlenia z Rusi Podkarpackiej wszystkich Czechów. W odpowiedzi czescy żołnierze kolumny samochodowej, która zajęta jest przywożeniem żywności na Ruś Podkarpacką, oświadczyli, że skoro są na Rusi niepożądani, nie będą aprowizowali kraju i wnieśli prośbę o wysłanie ich do Czech. Dopiero po osobistej interwencji min. Rewaja, który przeprosił wojskowych czeskich i prosił o nieopuszczanie stanowisk, kolumna samochodowa podjęła pracę.

Sprawa powrotu Witosa
i innych więźniów brzeskich do kraju
Interpelacja ks. posła Lubelskiego

Ks. dr. Lubelski złożył w poniedziałek następującą interpelację do prezesa Rady Ministrów:

Od kilku lat milionowe rzesze ludu polskiego, zorganizowane w Str. Ludowym w tysiącach uchwał, petycyj i telegramów proszą usilnie najwyższe czynniki w Państwie o amnestię dla Witosa i towarzyszy, skazanych w t. zw. procesie brzeskim. Potrzebę tej amnestii podnoszono kilkakrotnie w ub. Sejmie i Senacie ze strony najwybitniejszych posłów i senatorów, nie mających nic wspólnego ze Str. Ludowym, jak również w prasie rozmaitych odcieni. Potrzebę tej amnestii uznają także najbardziej zasłużeni ludzie w Polsce.

Jest bowiem ta „sprawa Witosa" od szeregu lat głównym źródłem fermentu na wsi polskiej, przyczyną rozgoryczenia mas chłopskich i ich politycznego radykalizmu, jak świadczy o tym historia wierzchosławicka i racławicka, strajk chłopski, tak krwawo zlikwidowany, tłumne coroczne manifestacje członków Str. Ludowego w Zielone Świątki, zebrania i uroczystości, na których zawsze chłopi podnoszą postulat amnestii dla Witosa. Masy chłopskie bowiem nie mogą zrozumieć, że tylu zbrodniarzy i wrogów państwa uzyskało amnestię, one nie mogą się doprosić amnestii dla tego, który jest ich przewódcą i który jako trzykrotny premier odrodzonego Państwa Polskiego, szef Rządu Obrony Narodowej z roku 1920 i budziciel obywatelskiej świadomości wśród mas chłopskich [sic: w druku „obowiązków wobec Państwa"] **wiązków wobec Państwa wśród rzesz włościańskich taką wybitną rolę odegrał w odrodzonej Polsce, za co otrzymał najwyższe odznaczenie.**

Udzielenie amnestii Witosowi nie sprzeciwia się ani prawu polskiemu, ani praworządności, bo ani kodeks karny, ani kodeks postępowania karnego nie zawierają żadnych postanowień w tym kierunku, by nie można stosować amnestii do tych, którzy uchylają się od odcierpienia kary nałożonej. Amnestia indywidualna, jako akt łaski, stoi ponad ustawą i dopuszcza możność uwzględnienia w stosunku do skazanego okoliczności łagodzących, które w danym wypadku niewątpliwie istnieją.

Ucieczka Witosa zagranicę spowodowana była nie z obawy przed odbyciem kary wyznaczonej, ale z obawy przed podobnym traktowaniem jakie spotkało go w więzieniu w Brześciu. Tu wchodziła w grę nie tylko jego godność ludzka, jego „honor chłopski", ale godność urzędów, które w Polsce piastował. I dlatego ucieczka Witosa przed odbyciem kary nie obniżyła jego autorytetu wśród mas chłopskich, ale raczej go wzmogła, wytwarzając w niektórych okolicach formalny kult dla jego osoby, który niewątpliwie jeszcze bardziej się wzmoże, gdyby Witos umarł na obczyźnie. Te same względy powstrzymują go obecnie od powrotu do kraju bez uzyskania amnestii. Jeżeli zaś chodzi o karę za jego winy — to i pobyt w więzieniu brzeskim i pięcioletni pobyt zagranicą zdala od rodziny i przyjaciół, zdala od ukochanej Ojczyzny i własnego zagonu, należy uznać za karę bez porównania wyższą, niż wymierzył jemu i jego towarzyszom sąd. Dodać należy, że przy końcu ub. roku odzyskała Polska tak drogi nam Śląsk Zaolzański i obchodziła dwudziestolecie odzyskania swej niepodległości i że chłopi spodziewali się, że wzorem innych państw i Polska udzieli w tych radosnych chwilach amnestii tym, którzy przyczynili się do uzyskania i utrzymania tej niepodległości, a do których niewątpliwie należał Witos i towarzysze.

Przedstawiając to wszystko Prezesowi Rady Ministrów i podkreślając, że zastosowanie amnestii dla Witosa i jego towarzyszy przyczyni się w wysokim stopniu do uspokojenia umysłów ludu wiejskiego, podczas gdy dalsze odmawianie tej amnestii będzie nadal wywoływało niepożądane fermenty na wsi, budziło poczucie krzywdy moralnej i głęboki uraz psychiczny za niewysłuchanie tych próśb i dalsze nastroje niechęci, obojętności odsuwania się od Państwa i Rządu, co wszystko koliduje z najżywotniejszym interesem Państwa — zapytuję:

Czy pan Prezes nie byłby skłonny dla wyżej przytoczonych motywów spowodować amnestii dla W. Witosa i jego brzeskich towarzyszy, przebywających obecnie zagranicą.

O emigracji Żydów z Polski
Odpowiedź Rządu na interpelację gen. Skwarczyńskiego

Odpowiedź p. Prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja Składkowskiego na interpelację pos. Stanisława Skwarczyńskiego i tow. w sprawie środków zmierzających do podjęcia i przeprowadzenia masowej emigracji żydowskiej w celu radykalnego zmniejszenia ilości Żydów w Polsce brzmi jak następuje:

„Rząd Rzeczypospolitej jest zgodny z poglądem Panów Interpelantów że dla rozwiązania kwestii żydowskiej w Polsce jednym z najważniejszych środków jest wydatne zmniejszenie liczby Żydów przez emigrację. Emigracja ta jest niezbędna nie tylko ze względów politycznych lecz przede wszystkim populacyjnych i gospodarczych, procesy gospodarcze bowiem i układ struktury zawodowo - społecznej ludności musi być i będzie przystosowany do miary odpowiedzialności Narodu Polskiego za losy Państwa.

Faktem jest, że przeludnienie wsi powoduje pęd ludności wiejskiej ku miastu i przyspiesza w ten sposób nieuchronny proces unarodowienia miast, przemysłu, rzemiosła i handlu Polski.

Należy stwierdzić, że postulat intensywnego wzmożenia emigracji żydowskiej z Polski jest stawiany jednolicie przez całą opinię polską.

W oparciu o tę opinię Rząd Rzeczypospolitej, świadom tego, że obecny stan realizacji tego postulatu najzupełniej nie odpowiada interesom narodu i Państwa Polskiego uczyni wszystko, aby wytworzyć warunki umożliwiające zwiększenie tej emigracji.

Ludność żydowska w Polsce ujawnia silne dążenie do emigracji, istnieją również na świecie liczne i chłonne tereny imigracyjne, które posiadają odpowiednie warunki dla imigracji żydowskiej. Wobec tego spadek liczby emigracji żydowskiej z Polski z niemal 70 tys. rocznie przed wojną, kiedy emigracja ta miała charakter najzupełniej naturalny, do niespełna 10 tys. w ostatnich latach należy uznać za zjawisko wysoce niebezpieczne.. Przyczyny tego zjawiska doszukiwać się należy w trudnościach natury wewnętrznej. Trudności te zaś nabierają szczególnie jaskrawego zabarwienia, jeśli się zważy, że w roku bieżącym wskutek przypływu uchodźców żydowskich obywateli polskich wytworzyła się nawet tak paradoksalna sytuacja, że właśnie Polska, klasyczny kraj emigracji żydowskiej, stała się krajem żydowsk. imigracji.

Rząd, zdając sobie z tego stanu rzeczy sprawę, dąży drogą właściwych posunięć na terenie międzynarodowym, aby uzyskać tereny imigracyjne dla ludności żydowskiej Polski, zwłaszcza na obszarach należących do tych państw, które z tytułu swojej roli w polityce światowej oraz na podstawie swego terytorialnego stanu posiadania mogą się skutecznie przyczynić do pozytywnego rozwiązania tego problemu.

Rząd Rzeczypospolitej wyraża przytym przekonanie, że akcja ta będzie musiała dać pozytywne wyniki; nie może zaś zgodzić się z takim postawieniem kwestii, że możliwości imigracyjne niektórych państw mogą się otwierać tylko pod wpływem katastrof raz po raz dotkliwie doświadczających naród żydowski. Zbyt poważne interesy o charakterze międzynarodowym są zaangażowane w pozytywnym rozwiązaniu kwestii żydowskiej aby partykularne interesy poszczególnych państw miały stać na przeszkodzie rozwiązaniu najważniejszego elementu problemu emigracji żydowskiej, to jest znalezieniu odpowiednich na ten cel terenów.

Temu też zagadnieniu poświęcona jest główna uwaga Rządu. Już w r. 1936 Polska wysunęła pierwsza na terenie międzynarodowym zagadnienie emigracji żydowskiej jako jedno z najważniejszych w [illegible]cia doniosłego problemu wznowienia naturalnych międzypaństwowych procesów imigracyjnych. Rząd Rzeczypospolitej, mając pozytywny stosunek do sprawy żydowskiej emigracji do Palestyny, jako jednego z głównych terenów imigracyjnych, [illegible] dawał niejednokrotnie wyraz zarówno na terenie zewnętrznym jak i w praktycznej polityce emigracyjnej, zdaje sobie jednak sprawę, że Palestyna jako teren imigracyjny może tylko częściowo zaspokoić istniejące potrzeby. Z tego też względu Rząd nie ustaje w dążeniu do uzyskania innych możliwości imigracyjnych dla przyśpieszenia i wzmożenia emigracji żydowskiej z Polski. Rząd Rzeczypospolitej wyraża pewność, że zarówno krajowe jak i zagraniczne czynniki żydowskie dołożą we własnym interesie wszelkich starań, aby wspomniane wyżej posunięcia naszego Państwa osiągnęły należyte rezultaty.

W związku ze sprawą uzyskania nowych lub rozszerzenie istniejących rynków imigracyjnych pozostają inne problemy emigracyjne, jak sprawa finansów dla realizacji programu emigracyjnego, uregulowania kwestyj transferu likwidowanego mienia oraz kapitału i t. p. To też Rząd w kompetentnych Ministerstwach, z Ministerstwem Spraw Zagranicznych na czele, w pełnym zrozumieniu wagi sprawy, już teraz pracuje nad szczegółowym przygotowaniem każdego z nasuwających się zagadnień tak, aby rozwiązanie sprawy żydowskiej nie było opóźnione żadnymi hamulcami, których usunięcie zależne jest od Rządu.

Znowu masoni

Pos. Juliusz Dudziński nie jest zadowolony z dekretu Prezydenta R. P. o rozwiązaniu zrzeszeń wolnomularskich. Dlatego opracował i zebrał podpisy pod nowelę do tego dekretu, w której proponuje obostrzenie kar, ogłoszenie nazwisk masonów, oraz konfiskaty majątków poszczególnych członków.

W uzasadnieniu do projektu noweli p. Dudziński i in. piszą:

„I choćby nawet wszystkie loże zostały rozwiązane, to w dalszym ciągu „bracia" w konspiracji zbierać się będą i ustalać wspólny plan akcji, realizowanej pojedyńczo przez posłusznych masonów, ulokowanych w związkach, stowarzyszeniach i instytucjach.

Dlatego jest konieczne ogłoszenie nazwisk, aby poszczególne organizacje mogły się wyzbyć ze swoich szeregów wolnomularzy, jak równie rozwiązanie organizacji założonych i kierowanych przez wolnomularzy".

DO NASZYCH CZYTELNIKÓW

Prenumeratę naszego wydawnictwa zamawiać można w dowolnym dniu. Opłata miesięczna z doręczeniem do domu w Warszawie lub przesyłką przez pocztę **wynosi zł. 2.50**

Przy zamawianiu pisma i przekazywaniu wpłat, prosimy o podawanie czytelnych i dokładnych adresów dla uniknięcia opóźnień w ekspedycji.

Administracja

Nie będzie amnestii
Bereza nie zostanie zniesiona

Pos. dr. Józef Putek otrzymał za pośrednictwem Biura Sejmu wystosowaną przez Prezesa Rady Ministrów do Marszałka Sejmu odpowiedź na swą interpelację w sprawie amnestii. Pismo to brzmi następująco:

Do Pana Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej w Warszawie.

Odpowiadając na interpelację p. posła dr. Józefa Putka w sprawie amnestii mam zaszczyt zakomunikować co następuje:

Rząd nie zamierza występować z inicjatywą ustawodawczą w sprawie amnestii; Rząd nie widzi m. in. w przytoczonych przez p. posła momentach, właściwych podstaw do takiej inicjatywy, w szczególności co do osób, które nie poddały się skutkom prawomocnych wyroków sądów Rzeczypospolitej.

Rząd nie uważa, aby zniesienie instytucji „miejsc odosobnienia" było na czasie, natomiast jest zdania, że dotychczasowe oddziaływanie tej instytucji na stan bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego przemawia za jej utrzymaniem.

Prezes Rady Ministrów
(—) Sławoj Składkowski.

Przebieg posiedzenia Sejmu

UMOWA GOSPODARCZA Z NIEMCAMI

Na poniedziałkowym posiedzeniu Sejmu (z którego ważniejsze fragmenty podajemy powyżej) po odesłaniu do komisji w pierwszym czytaniu kilku projektów ustaw, pos Sikorski w obszernym referacie omówił nową umowę gospodarczą z Niemcami.

Mówca przytoczył dane cyfrowe obrotów z Rzeszą, Anglią i innymi państwami i na podstawie tych danych doszedł do wniosku, iż wzrost obrotów leży w interesie obu stron.

Dla nas korzystny jest eksport artykułów rolniczych, zwłaszcza, jeżeli możemy go dokonywać bez premii i dopłat, na które w budżecie nadmiernych środków nie mamy. Naodwrót i my bez straty dewiz importujemy te maszyny i narzędzia, które dla rozbudowy gospodarczej kraju są nieodzowne. Położenie geograficzne i struktura gospodarcza obu państw, predestynuje oczywiście do dużej wymiany gospodarczej. Wzrost obrotów jest też niewątpliwie wskazany. Ustawę przyjęto

NOWELA O SAMOISTNYM PODATKU WYRÓWNAWCZYM DLA GMIN WIEJSKICH

Sprawozdawca stwierdza, że podatek ten odgrywa bardzo poważną rolę w dochodach gmin wiejskich, sięgając 45 proc. ogólnej sumy ich wpływów, a dla gmin b. zaboru rosyjskiego nawet 62 proc. W związku z tym stało się koniecznością przedłużenia poboru tego podatku na dalsze dwa lata, jak to czyni nowela. W okresie tych dwóch lat Rząd zapowiada zasadniczą reformę finansów komunalnych.

Nowelę przyjęto w dwu czytaniach.

ZESPOLENIE SAMORZĄDU SZKOLNEGO Z TERYTORIALNYM

Zasadniczą myślą projektu ustawy, który rozstrzyga tę sprawę, jest zniesienie odrębnego samorządu szkolnego z równoczesnym stworzeniem obligatoryjnych organów samorządu terytorialnego dla spraw oświatowych w postaci komisyj oświatowych, gmin miejskich i wiejskich, oraz powiatowych.

W dyskusji przemawiali posł. ks. Lubelski, Perfuki, Buran i dr. Putek, który twierdzi, że projekt stwarza nowy bałagan administracyjny. Jest obciążeniem samorządu terytorialnego.

W głosowaniu odrzucono wszystkie wnioski mniejszości i ustawę przyjęto w brzmieniu komisyjnym.

Wreszcie uchwalono jeszcze następujące ustawy: o zmianie wojskowego kodeksu karnego, o dodatkowych kredytach w wysokości 16.955 tys. zł. (o czym już pisaliśmy z okazji obrad w komisji) i o nabywaniu na własność Państwa nieruchomości pozbytych w drodze egzekucji.

Na tym porządek dzienny wyczerpano.

Tragiczny karambol

W Górnych Toszonowicach czeski wojskowy samochód ciężarowy konwojowany przez dwóch polskich żołnierzy zderzył się z samochodem polskiej Straży Granicznej. Znajdujący się w samochodzie polski starszy posterunkowy Wiesław Olszewski siłą zderzenia został wyrzucony z samochodu. Upadając na ziemię, uderzył głową o błotnik samochodu czeskiego i poniósł śmierć na miejscu. Pomocnik szofera czeskiego Mojżynek odniósł lekkie obrażenia. Przyczyną wypadku była gęsta mgła. (ATE).

Śmierć aktora na scenie

W niedzielę wieczorem wydarzył się w Chorzowie tragiczny wypadek w czasie przedstawienia teatralnego w miejskim domu ludowym. Grano komedię „Pigmalion" Bernarda Shaw'a, w wykonaniu zespołu artystów warszawskich. Podczas 2-go aktu jeden z artystów, 60-letni Władysław Bernatowski, zasłabł nagle i padł na podłogę.

Artystę przewieziono karetką do szpitala, gdzie w poniedziałek rano zmarł.

Pociąg popularny
„4 Dni na Zaolziu"

organizuje w dniach 2 — 5 luty 1939 r.
ROBOTNICZE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNE

Uczestnicy wycieczki wezmą udział w szeregu imprez sportowych, wycieczek i zwiedzeń.

Władze kolejowe udzieliły specjalne wagony turystyczne z miejscami do spania.

Opłaty za przejazd, noclegi i udział we wszystkich imprezach:
dla członków R. T. T. i Z. R. S. S. zł. 30.40.
dla pozostałych uczestników zł. 31.90.

Zapisy i informacje: Oddział „Śródmieście" ul. Nowy-Świat 38 (lokal Zw. Drukarzy) tel. 2-48-42 czwartki i piątki 19 — 20.
Oddział „Żoliborz" ul. Krasińskiego 10 m. 81 tel. 12-79-61 wtorki i czwartki 17—19.

Tępienie polskości
w Niemczech i Gdańsku

Pos. ks. Lubelski zgłosił interpelację do ministra Spraw Zagranicznych w sprawie systematycznego tępienia polskości w Niemczech i Gdańsku.

Interpelant pom. in. pisze:

Nigdy nawet za czasów osławionej „hakaty" język polski nie był tak prześladowany w Niemczech jak obecnie. Polak, mówiący tam publicznie po polsku jest narażony bardzo często na przezwiska, a nawet na bicie. Prześladowanie języka polskiego nie ustaje nawet w kościele. Polskie nabożeństwa w kościołach — jak donosi memoriał Związku Polaków z dnia 2.VI.38 — usuwa się coraz to liczniej i zastępuje się nabożeństwami w języku niemieckim, jakkolwiek ludność gmin, mówiąca językiem polskim w porównaniu z ludnością mówiącą po niemiecku jest znacznie większa".

Po przytoczeniu szeregu konkretnych faktów ks. poseł Lubelski zapytuje p. ministra, co uczynił i co zamierza jeszcze uczynić, aby ludność polską w Niemczech i w Gdańsku uchronić przed bezprawiem i wynarodowieniem.

Przeciw zatorom kolejowym
w węźle warszawskim

Pos. Zenczykowski zgłosił w poniedziałek interpelację w sprawie środków, zmierzających do usprawnienia ruchu kolejowego w okręgu warszawskim w związku z faktami, jakie zaszły w grudniu 1938 r.

Interpelantowi chodzi o spóźnianie w przychodzeniu i odchodzeniu pociągów w okresie przedświątecznym.

Jaki los czeka lesienicką fabrykę drożdży

Od pracowników Lesienickiej Fabryki Drożdży otrzymaliśmy następujące uwagi:

Jak już donosiliśmy, największa fabryka drożdży w Lesienicach k. Lwowa po przejściu w ręce kartelu ma ulec zamknięciu.

Zamknięcie największej fabryki drożdży i jednej z większych placówek gospodarczych Małopolski Wschodniej wywarło zrozumiałe echo w szerokich kołach społeczeństwa. W sprawie powyższej interweniowała w tych dniach delegacja w Warszawie. Otrzymała ona zapewnienie ze strony miarodajnych czynników, że zakusy kartelu nie zostaną urzeczywistnione.

W ostatnich dniach sprawa wzięła inny obrót, posypały się płatne komunikaty kartelu, które zapzeczają jakoby robotnicy lesienickiej fabryki z chwilą jej zamknięcia tracili pracę, gdyż w zamian za to zostaną przyjęci do innej pracy. Są to tylko komunikaty tendencyjne, gdyż pracownicy już otrzymali wypowiedzenie, a wyroby już zniknęły z rynków.

Łańcuch prasowy „GROMADY"

Tow. Wincenty Gąsiewski wpłaca za prenumeratę „Gromady" sumę zł. 2 i wzywa tow. tow. Leona Borkowskiego z Żoliborza, Romana Górnickiego, Aleksandra Kleina i Stanisława Repińskiego z Rakowca.

Tow. Bretsztajn Henryk wpłaca zł. 2 i wzywa ob. ob.: Ferdynanda Grzesika, Kronzilbera (Folkscajtung) i Stefana Kobrzyńskiego.

Tow. Lucjan Górniak wpłaca na prenumeratę roczną „Gromady" zł. 2 i wzywa tow. tow. Bronisławę Braszkowską, Zygmunta Szulmana, Lewkowicza Karola, Tomczaka Stanisława (Łódź), Leokadię Strusińską, Janinę Waczkowską, Stanisława Kujawę (Warszawa), i A. Tomaszewską (Żyrardów).

Tow. Cz. Tokarska wpłaca zł. 2 i wzywa tow. Bajka (Dzieln. Jarosolima).

„Skamander"

Nowy numer „Skamandra" (styczeń — marzec 1939 r., zeszyt 102 — 104) przynosi obszerną i w pewnym sensie rewelacyjną rozprawę K. W. Zawodzińskiego na temat powieści Kraszewskiego p. t. „Szalona", wydanej w r. 1886. Bardzo umiejętnie i z dużą pasją odkrywczą ściera tu autor „kurz biblioteczny z rumieńców życia" wciąż interesującej, niesłusznie zapomnianej i zaniedbanej powieści. Poważnie i głęboko ujmuje Marian Promiński zagadnienie: „Świat w stylach literackich", próbując przez wyodrębnienie i zaklasyfikowanie różnych stylów pisarskich dotrzeć do tajemnicy praw psychologicznych, rządzących reagowaniem czytelnika lub słuchacza na utwory literackie.

Dział poezji reprezentują: Antoni Słonimski, Władysław Broniewski, Adolf Sowiński, Paweł Hertz i inni. Poza tym w numerze przekłady Winc. Korab - Brzozowskiego z Jeana Moréas'a („Stance") i Wandy Melcer z Paula Claudela („Święty Jerzy"). Obfitą treść uzupełniają rubryki aktualne. Pomysłowa okładka Janusza Woźniakowskiego.

Jest rzeczą, niewątpliwie, pocieszającą, że „Skamander", pomimo koniunktury mało przyjaznej dla czasopism „poetyckich", trwa jednak (wprawdzie jako kwartalnik) na stanowisku i spełnia z powodzeniem zakreślone sobie zadania kulturalne. **bd.**

Wiadomości z całej Polski

ZAKOŃCZENIE ŚLEDZTWA W SPRAWIE WAMPIRA ŁÓDZKIEGO.

Zakończone już zostało śledztwo w sprawie łódzkiego wampira Ferdynanda Grueninga, który dokonał szeregu potwornych zbrodni na osobach chłopców i dziewczynek, znęcając się w straszliwy sposób nad swymi ofiarami. Akt oskarżenia, przygotowany obecnie przez prokuratora, zostanie doręczony w przyszłym tygodniu Grueningowi, przebywającemu w więzieniu łódzkim przy ul. Sterlinga. Procesu potwornego mordercy należy oczekiwać w połowie lutego. Gueringowi grozi kara śmierci.

UDUSIŁ SIĘ W BŁOCIE.

58-letni robotnik Bolesław Weber ze wsi Skoki pod Łodzią, wracając po pijanemu do domu, upadł twarzą w błoto i nie mogąc się podnieść, poniósł śmierć przez uduszenie.

ZA NADUŻYCIA.

Lwowski Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę nadużyć na terenie Lwowskiej Dyrekcji P. K. P., które spowodowały wydalenie dwóch urzędników ze służby. Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał dwóch oskarżonych na karę po 3 lata więzienia, jednego na półtora roku i jednego na rok. Dwaj oskarżeni zostali uniewinnieni.

ŚMIERTELNY WYPADEK PASAŻERA „NA GAPĘ".

Mieszkaniec Zabłocia, Władysław Plaszczyk, jadąc bez biletu pociągiem osobowym, zdążającym w stronę Suchej, ukrył się na dachu wagonu. Gdy pociąg wjechał na most na rzece Koszarawie, między Jeleśnią a Huciskami, Plaszczyk został uderzony wiązaniem mostu w głowę tak silnie, że padł trupem na miejscu.

Zwłoki Plaszczyka spostrzeżono po przybyciu pociągu na stację w Huciskach.

CHŁOPAK UTONĄŁ NA STAWIE GAWCE.

W stawie w Junikowie pod Poznaniem załamał się w niedzielę lód pod 9-letnim Bernardem Malickim, który wpadł do głębokiej wody. Gdy po kilkunastu minutach wydobyto go z wody, nie dawał on już znaku życia.

PORANIŁA MĘŻA.

W czasie sprzeczki małżeńskiej Helena Gustanowicz, lat 24, (Rembertów pod Warszawą), usiłowała oblać kwasem solnym swego męża, Romana, lat 24, elektromontera. Gdy mąż wytrącił jej z ręki naczynie z kwasem, porywcza małżonka chwyciła nóż i usiłowała poderżnąć mu gardło. W czasie walki Gustanowicz został ranny w rękę. Rannemu udzielił pomocy miejscowy lekarz.

WIĘZIEŃ WYSKOCZYŁ Z POCIĄGU.

Z Drohobycza do Stryja eskortowano na rozprawę więźnia, niejakiego Dabermana. W pewnym momencie Daberman otworzył okno i wyskoczył z pędzącego pociągu. Daberman upadł na drugi tor i doznał tak ciężkich obrażeń, że musiano umieścić go w szpitalu.

PROCES O NADUŻYCIA W LWOWSKIEJ DYR. KOLEJ.

W głośnym procesie o nadużycia w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych we Lwowie zapadł wyrok. Kaz. Miętus i Ferdynand Fichman zostali skazani na 2 lata więzienia każdy, inż. Redlich na 1 rok, Maks Urich na półtora roku więzienia, a Jan Bachów i Józef Josefsberg zostali uniewinnieni.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

PIŁKA NOŻNA

SKANDAL NA MECZU ARGENTYNA — BRAZYLIA.

W Rio de Janeiro rozegrane zostało rewanżowe spotkanie piłkarskie Argentyna—Brazylia o puchar Roca.

Od początku walka toczona była w sposób niesłychanie zacięty, który doprowadził do gry tak brutalnej, że boisko wkroczyła policja. Wówczas drużyna Argentyny opuściła boisko przy stanie gry 2-2.

Brazylijczycy, którzy przez cały czas gry wykazywali przewagę, strzelili trzeciego gola do pustej bramki, opuszczonej przez Argentyńczyków.

Sędzia uznał strzeloną bramkę i zwycięstwo Brazylii w stosunku 3:2.

Przypominamy, że w pierwszym meczu obu drużyn, rozegranym przed tygodniem, wygrała Argentyna 5:2.

PO PIĘCIU GODZINACH WALKI WYGRALI 1:0.

Mecz piłkarski o puchar Anglii pomiędzy Bolton Wanderers i Middlesbrough zakończył się pewnego rodzaju rekordem, jeśli chodzi o długość. Pierwszy mecz nie dał wyniku mimo dwukrotnych przedłużeń. Drugi mecz zakończył się również wynikiem bezbramkowym, a dalsze dwukrotne przedłużenia były także bezowocne. Dopiero w trzecim spotkaniu Middlesbrough wygrał w stosunku 1:0. Należy zaznaczyć, że Bolton zdobył przed tym jeszcze bramkę, której sędzia nie uznał. Ogółem mecz tych drużyn trwał przeszło 5 godzin.

BOKS

O DRUŻYNOWE MISTRZOSTWO POLSKI W BOKSIE

W meczu bokserskim o drużynowe mistrzostwo Polski poznańska Warta pokonała miejscowy H. C. P. w stosunku 10:6. Warta była na ogół drużyną bardziej wyrównaną, technicznie lepiej przygotowaną i mecz wygrała zasłużenie, jednak po bardzo zaciętych walkach. Spotkanie stało na dobrym poziomie i wykazało dobre przygotowanie zawodników.

W Inowrocławiu, w drugim meczu bokserskim o mistrzostwo Polski Goplania pokonała Lechię w stosunku 13:3. Zawodnicy Lechii nie odnieśli ani jednego zwycięstwa, a trzy punkty zdobyli w walkach remisowych.

W tabeli drużynowych mistrzostw Polski w boksie prowadzi obecnie poznańska Warta.

		gier	pkt	st. zwyc.
1)	Warta	3	6	30:18
2)	H. C. P.	3	4	30:18
3)	Goplania	3	2	20:26
4)	Lechia	3	0	16:32

ZAPAŚNICTWO

PROJEKTY WARSZAWSKICH ZAPAŚNIKÓW.

W związku z wyjazdem warszawskiej reprezentacji zapaśniczej do Królewca na dwa mecze z repr. Królewca i repr. Prus Wschodnich 10 i 12 lutego, zarząd Warsz. Okr. Zw. Atletycznego organizuje w środę, 25 b. m. o godz. 19 w sali Rywala zawody eliminacyjne, których program przedstawiać się będzie następująco: Rokita — Litwing, Świętosławski — Neubauer, Ślązak — Wiciak, Rejniak — Suchy, Szapowski — Forst, Koszerski — Dąbrowski, Iłczyk — Tęcza.

W dniu 29 b. m. sześciu zapaśników warszawskich gościć będzie w Krakowie na zawodach organizowanych przez tamtejszą Legię, a mianowicie: Ślązak, Świętosławski, Szajewski, Neubauer, Rejniak, Suchy.

HOKEJ

PO DWUCH ZWYCIĘSTWACH — JEDNA PORAŻKA.

W niedzielę wieczorem śląska reprezentacja hokejowa rozegrała 3-ci mecz w Berlinie. Przeciwnikiem Ślązaków była oficjalna reprezentacja Berlina. Ślązacy zmęczeni poprzednimi meczami, rozgrywanymi w piątek i sobotę, przegrali w stosunku 0:2 (0:1, 0:1, 0:0).

Kącik radiowy

KIM JEST MILIONER RADIOWY?

Pan Czesław Nowak pochodzi z Wielkopolski, urodził się w Gnieźnie. Brał udział w Powstaniu Wielkopolskim, służąc w oddziale łączności, a w czasie wojny bolszewickiej wyruszył z radiostacją polową do Żytomierza. Jako radiotelegrafista jest obecny w Mińsku przy pertraktacjach z bolszewikami o preliminarze pokojowe.

Po skończeniu wojny pan Nowak przez jakiś czas był miernikiem w Poznańskim, a następnie pracował w Wielkopolskim samorządzie rolniczym, przed czterema laty przenisł się do Małopolski. Dziś jest wójtem gminy w Łyścu pod Stanisławowem. Posiada tam mały, ale ładny domek, sad i pasiekę.

Szczęśliwy „milioner" jest entuzjastą radia i sam nawet skonstruował sobie odbiornik lampowy. W ostatnich dniach stycznia na zaproszenie Polskiego Radia uda się do Warszawy i weźmie udział w audycji radiowej, jaka nadana będzie w związku z osiągnięciem cyfry 1.000.000 abonentów.

Tabela wygranych

16 dzień ciągnienia IV klasy 43 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

1.000.000 zł. Nr. 98632.
25 000 zł. Nr. 95051.
15.000 zł. Nr.: 19152 145771.
10.000 zł. Nr.: 4941 7483 91820 117270 141704.
Po 5.000 zł. Nr.: 11493 83311 138221.
Po 2.000 zł. Nr.: 40425 61171 66139 78044 81940 113840 117584 118752 126353 148424.
Po 1.000 zł. Nr.: 6915 31277 63515 64535 65259 74260 76292 78138 79183 92341 93248 100d9 109328 115417 128193 130403 136619 153006 156100.

PO 250 ZŁOTYCH

70 161 653 835 943 78 97 1086 150 287 446 589 758 806 912 64 2066 119 26 843 461 536 653 793 917 73 3028 60 85 187 278 563 85 628 70 921 25 4021 72 173 228 61 87 308 777 99 5286 327 64 6031 216 68 325 83 97 422 54 543 80 689 99 707 845 80 7030 47 51 57 70 86 269 360 434 515 98 748 838 934 48 50 8017 76 88 101 55 278 651 720 28 85 826 80 9172 349 416 578 676 837 931 88 10297 411 82 541 60 681 827 77 98 981 11033 276 425 828 12118 200 811 60 82 547 57 820 80 93 97 907 13019 360 533 802 63 917 14097 98 197 206 98 347 486 640 806 913 15 19 28 15070 44 307 16 439 57 511 84 96 697 982 16030 161 388 569 98 661 95 874 90 990 17030 186 388 548 649 786 863 92 969 18120 251 68 92 414 566 665 67 881 959 19076 220 37 309 68 76 529 669 705 20 24 859 932 21051 114 276 607 737 75 84 836 919 22 22271 231 71 502 646 821 968 23066 95 242 355 83 496 604 898 947 24021 142 55 287 754 932 25240 46 66 370 469 649 62 822 65 86 26077 114 23 45 61 938 590 602 788 827 27113 25 255 325 86 617 54 846 755 28041 242 72 639 798 837 65 86 970 29122 257 311 446 551 722 992 30078 79 159 291 347 70 74 507 608 13 735 65 800 995 31091 113 51 808 472 572 74 91 750 52 851 964 88 32075 96 396 441 702 96 828 61 68 72 915 83 33015 44 77 93 165 332 425 605 25 850 34083 214 89 320 77 441 510 687 719 55 807 973 99 35204 7 460 520 778 821 24 66 68 960 36229 44 522 51 675 744 840 924 27 37263 460 77 526 98 872 38228 69 341 98 455 79 734 49 883 92 286 99 39046 108 44 64 72 271 669 724 40086 305 44 66 751 52 805 11 67 74 901 41017 153 241 898 659 607 61 864 42044 183 274 356 96 589 721 85 955 878 43131 56 280 95 329 94 423 40 526 631 749 668 44225 352 451 515 18 52 89 629 724 825 45041 53 117 333 483 95 502 701 58 61 980 46070 115 50 61 83 260 347 729 84 97 901 47157 247 877 407 11 82 660 97 48200 543 612 31 844 546 49234 383 93 452 61 600 84 806 68 50022 165 283 313 71 496 585 680 51011 103 81 85 94 373 543 678 713 70 876 84 91 97 908 52037 220 99 355 635 46 53 711 813 900 78 53127 238 92 376 470 706 833 61 54012 84 121 280 394 473 503 36 58 604 41 58 819 64 974 55073 182 220 364 94 469 76 586 679 87 739 91 814 970 56250 304 450 71 839 636 727 44 50 906 57026 118 83 364 414 546 671 90 884 975 58044 202 16 43 70 322 504 656 714 57 59095 178 215 861 919 60614 40 62 790 810 33 911 25 61045 121 79 202 338 70 508 667 903 98 62290 460 511 83 826 951 85 63127 64 398 470 509 81 716 829 64087 91 264 55 89 478 692 812 943 87 65000 40 75 107 207 567 606 9 32 943 66016 183 220 52 54 331 401 6 47 540 48 51 73 95 611 781 808 15 35 71 67039 73 84 155 90 200 307 62 584 96 645 78 98 808 80 983 84 68083 88 119 26 70 216 35 432 82 623 705 39 78 995 69100 24 394 411 23 525 90 681 774 845 70078 133 39 56 71 235 56 77 338 423 504 11 83 617 54 718 57 73 814 90 908 36 71347 406 542 630 65 859 952 86 72062 192 203 571 643 700 42 958 76 73058 68 259 98 303 498 627 703 998 74058 68 86 95 107 200 310 60 98 481 604 63 743 45 48 54 865.

75182 222 85 575 727 59 937 76 220 22 416 78 662 74 755 826 77001 126 221 75 319 551 68 666 70 716 885 91 905 78091 375 462 72 562 90 739 58 62 934 79085 89 128 33 294 368 483 516 78 732 34 981 80169 88 350 528 708 75 81087 128 259 68 91 375 88 443 72 516 52 740 82056 89 163 282 329 537 618 97 755 892 83038 51 80 227 318 406 57 89 560 612 82 703 90 84080 96 216 428 48 69 570 642 51 872 97 998 85186 252 474 789 826 86031 50 213 313 564 636 910 87091 526 701 941 58 88030 193 273 460 604 6 38 834 89049 110 268 73 80 390 653 998 90054 112 22 79 453 604 70 707 60 808 79 971 85 91193 286 91 322 412 570 921 84 92 92185 361 414 50 737 898 924 93359 807 70 94005 20 101 4 89 257 317 70 408 552 70 645 706 959 61 95029 45 115 202 306 32 462 86 537 41 640 788 96433 61 583 99 782 97035 141 83 487 605 772 813 43 977 97035 141 83 407 605 772 813 43 977 98173 202 27 36 349 508 678 794 848 71 989 99335 51 94 447 758 933.

100173 233 302 20 57 415 539 67 831 101005 83 106 541 78 685 779 913 102009 66 728 54 815 994 103063 168 224 93 365 97 519 791 866 68 97 991 104168 245 324 34 709 21 852 74 911 105047 137 301 26 424 54 659 823 106025 164 77 325 39 543 56 72 733 893 107018 172 303 53 412 562 91 915 108097 143 305 51 74 88 109025 70 81 143 232 410 607 73 761 838 980 110148 57 98 371 481 528 656 39 756 66 72 802 111058 98 161 207 69 601 20 [illegible] 3 910 112124 296 528 601 48 775 936 68 93 113088 203 403 10 528 888 959 45 114111 70 312 472 509 13 619 44 702 96 969 115124 307 402 89 521 76 116035 413 741 65 97 854 87 117334 48 497 664 789 834 909 11 77 87 118075 123 43 46 89 358 449 909 21 762 801 18 119164 442 665 792 819 94 923 120039 123 223 63 453 71 597 886 908 39 121008 62 332 524 59 628 718 890 92 904 505 122249 385 499 511 15 23 607 70 771 742 913 36 37 123281 96 340 60 93 466 74 509 873 124001 52 477 579 656 773 78 843 993 125053 63 146 226 506 65 604 807 46 75 126000 185 252 383 536 80 433 818 976 127135 212 331 45 68 457 544 791 833 944 128143 96 276 308 23 411 21 52 340 639 719 72 41 803 129149 68 93 242 69 315 495 512 81 83 91 668 713 70 921 130085 135 218 325 97 625 47 790 4 13 831 67 131215 57 59 362 82 519 47 75 705 39 65 8 4 907 132003 39 122 83 217 56 309 55 77 737 875 133022 157305 28 44 434 534 711 800 60 134002 31 89 138 291 357 454 543 659 85 724 135091 114 238 304 518 640 760 941 136057 111 14 37 260 49 312 30 54 579 82 615 52 816 137100 202 49 60 404 509 703 9 423 996 138023 122 25 245 94 431 616 760 74 890 139126 105 6 34 46 231 56 382 502 68 82 629 73 702 853 140069 73 131 296 424 741 45 141154 68 202 12 47 395 467 75 804 24 62 964 142161 254 431 561 968 143109 41 211 62 336 81 498 561 772 78 85 86 144204 405 529 655 66 705 46 57 [illegible] 145263 69 739 413 36 81 723 45 146280 92 95 336 29 454 65 73 739 808 64 929 95 147013 38 38 160 267 307 544 623 794 813 148261 99 316 66 83 433 93 549 706 29 45 882 149087 100 466 614 7254 83 988 150158 89 271 96 902 22 151117 75 215 347 84 457 89 519 618 745 926 81 152013 18 113 32 224 39 46 54 118 98 481 709 30 153031 42 120 762 341 445 519 60 606 740 863 914 34 79 154044 215 482 523 793 857 155030 94 132 406 52 507 54 714 542 82 156166 97 173 458 78 553 632 796 820 157018 100 78 359 414 95 577 600 89 758 805 158243 455 571 707 74 86 96 889 99 918 159273 443 612 731 52 805 29.

III ciągnienie

PO 500 ZŁOTYCH.

155 333 1168 95 802 25 71 2004 608 24 744 808 11 908 3044 119 81 472 524 4058 143 367 451 661 86 910 38 5000 376 414 19 674 85 810 978 6506 748 808 7 395 436 583 607 797 98 872 89 8186 305 430 581 685 811 9009 660 98 939 10530 91 8[illegible] 11369 488 535 617 723 74 99 879 12063 633 713 899 13215 47 57 330 46 603 14014 222 48 451 613 67 720 15017 64 132 73 244 63 16079 452 535 865 991 17471 953 18141 684 799 903 75 19017 41 141 333 457 950 53 20140 203 76 344 405 24 665 77 705 894 916 28 21036 337 792 858 22219 323 36 42 509 836 23052 105 213 87 354 483 726 824 24209 25239 53 352 405 678 713 808 26187 313 37 601 775 27263 332 587 825 28060 158 291 357 528 894 97 29001 324 785 30491 573 47 896 31142 99 218 392 596 669 713 32063 573 33249 497 817 73 34242 537 751 99 993 35032 35 133 219 326 780 36127 206 47 37121 57 214 38024 280 372 654 713 40 869 937 63 39109 533 710 93 847 917 40110 487 502 82 714 60 926 41102 83 464 98 972 42056 222 481 829 43150 241 88 44151 710 59 893 952 45438 621 46147 202 611 732 857 47056 176 48459 611 958 49148 736 223 50234 561 605 69 861 51234 530 41 696 708 52110 234 69 614 69 720 99 889 903 70 53036 412 75 923 54053 72 341 466 512 649 829 924 47 67 92 55474 524 847 964 56248 462 503 4 622 858 229 57156 361 443 809 952 58262 544 75 59030 317 48 692 60433 519 92 978 61094 368 401 908 62224 63231 58 406 600 795 951 64050 359 65069 386 402 61 759 913 66034 783 813 64 76 67155 235 63 340 82 423 736 852 68047 113 258 409 689 69088 386 430 45 843 70274 82 633 71006 77 204 74 339 62 767 80 85 917 72233 429 63 813 16 47 73265 389 441 48 989 74164 456 59 600.

75211 476 603 799 990 76066 742 881 82 77058 477 843 78648 892 79091 192 96 213 424 774 891 923 51 80293 448 687 960 81096 119 524 628 82113 30 806 564 773 805 83009 394 689 84139 66 519 94 799 959 85551 64 995 86068 183 264 459 802 965 71 87680 955 87 88456 759 94 986 89060 468 775 90041 66 182 291 832 538 91036 144 299 425 92082 343 498 98 943 71 93038 415 57 564 901 94324 93 584 95086 104 10 261 366 446 501 778 96831 411 57 593 97116 788 98307 9 665 809 973 85 100158 436 98 668 81 102093 179 212 335 408 26 800 960 103133 414 85 638 859 101423 502 817 105152 227 449 785 87 106217 469 548 824 901 107001 44 459 28 872 912 25 78 108196 699 860 109 341 97 419 963 110028 103 254 80 876 111317 68 750 950 62 112005 546 92 854 113111 114284 842 49 815 115004 203 508 719 116107 31 48 96 329 537 687 808 117111 899 118010 488 698 119668 976 120350 95 461 693 865 90 121070 116 207 54 714 32 122126 187 411 501 29 87 700 78 949 123000 12 726 124113 357 69 514 780 974 125099 287 378 972 126893 726 981 127124 99 284 904 47 128801 970 129227 72 426 38 48 92 653 831 130024 50 406 590 607 14 98 728 131522 776 824 132009 82 84 72 170 449 73 782 133332 408 722 841 935 134127 265 358 535 996 135103 81 86 576 87 609 46 59 709 137300 491 907 138062 203 86 367 518 139091 103 285 388 564 791 803 140144 265 487 838 904 141162 91 337 91 685 857 918 26 142703 72 804 143042 55 282 477 790 994 144194 262 445 641 783 88 897 145151 463 572 89 731 832 934 146068 198 306 433 586 633 66 715 839 75 147034 92 425 94 148015 149291 423 503 150129 22 235 59 393 475 85 505 84 730 151093 180 444 873 152352 754 876 918 153005 583 630 154281 435 95 548 657 73 801 73 91 155001 196 321 765 909 156044 126 574 954 157042 368 456 999 158175 382 493 526 810 13 24 159014 362 89 466.

IV ciągnienie

PO 2.500 ZŁOTYCH.

47 197 623 906 1187 261 581 2480 3069 600 4281 5606 878 6490 969 7281 8266 385 468 594 10388 635 750 [illegible] 11011 12241 410 13468 14515 16139 498 678 845 17093 147 465 18872 19657 20373 21412 22044 459 941 23513 615 733 968 24146 378 762 801 25864 921 27 81 26312 27181 393 583 656 803 28342 922 56 29226 424 593 74 30071 491 31172 378 706 821 32092 634 34352 35306 548 788 952 36414 941 37506 828 39631 40075 213 41009 309 474 996 42149 542 710 870 43162 753 879 44050 80 480 748 46157 47114 924 48364 440 604 87 49079 474 50408 47 801 52593 53333 35 684 54103 28 465 705 55941 80 56602 735 57056 401 674 911 58187 637 61 703 88 893 59214 423 734 998 60287 934 61018 237 727 893 62229 63813 64082 948 65365 517 744 55 983 66138 885 67707 68031 271 775 882 69098 485 70704 98 71127 810 456 72188 73557 950 74315.

75767 808 76450 517 649 77232 586 741 862 78195 241 354 482 852 79532 697 995 80006 273 441 65 858 92 82391 547 761 83176 573 914 84091 222 85000 1[illegible] 613 736 800 86028 39 88184 591 89492 90010 366 925 91586 637 92536 970 93506 9 707 94339 709 95099 96587 615 932 97756 829 99211 96100 269 101051 54 864 102201 603 760 840 103283 104756 942 105053 215 357 527 648 976 106506 758 955 108358 109127 700 1 819 111033 186 404 75 112559 784 113796 854 114503 116066 477 117718 118107 241 681 993 119314 135 537 701 121474 90 907 37 122041 116 123059 275 879 124454 597 855 71 934 125054 190 966 126230 846 127023 33 75 714 805 128613 743 993 129022 130384 456 645 131095 412 132472 580 133265 749 134043 315 443 634 76 702 135777 136005 202 322 836 137058 672 941 138587 139030 149 445 140225 35 537 637 141662 142089 170 526 41 143084 106 324 144062 436 822 145404 505 857 146372 671 147245 663 833 148249 883 947 150178 482 948 62 151004 907 153461 559 640 70 844 922 154219 155048 276 977 156071 565 961 157295 602 97 997 158063 127 159037 381.

WYGRANE PO 500 ZŁOTYCH.

168 410 46 675 952 71 1117 574 761 837 2054 78 143 453 830 3140 993 4008 92 205 830 5004 422 6366 910 7009 676 8140 72 9017 298 324 419 98 842 9111 329 715 11687 12018 825 13735 78 804 8 14020 42 274 753 15375 16561 17147 623 18130 429 64 670 77 19450 548 20654 22166 822 705 860 981 23029 32 680 24258 437 797 810 25924 26535 27827 28672 909 29209 552 30308 811 31586 992 32519 896 33307 56 530 620 90 890 996 35178 36072 378 418 57 37887 778 38899 946 39027 236 955 1403 624 996 41160 660 68 833 89 917 42402 946 43019 115 493 708 44037 496 910 45840 964 46635 47555 48356 422 606 796 879 49680 776 864 50071 142 51052 109 646 52567 53203 992 54363 667 727 801 55029 806 56122 420 606 866 57068 175 585 716 59738 85 825 60170 238 431 663 61410 589 62108 503 66430 40 682 741 76 67280 361 68372 945 69039 260 808 70027 547 763 71775 72620 833 73144 579 74598.

75072 401 76508 978 77246 566 745 913 78622 29 746 874 79066 96 276 78 619 71 80178 441 657 81068 321 680 707 82599 83027 643 84544 662 763 85307 86108 368 432 779 87696 88450 680 89994 90086 475 508 54 622 781 91030 44 923 58 753 92376 93758 826 59 97394 98417 99703 949 100331 640 101605 882 102580 938 103377 636 711 105228 615 106046 316 619 953 107451 931 108050 530 820 110053 546 639 111012 614 112338 78 488 705 113000 184 821 114348 263 328 116316 73 421 57 951 117133 453 747 993 119210 569 120367 851 948 121312 37 607 922 122059 635 123125 320 495 124179 751 125024 272 637 87 931 126656 127895 129885 130025 274 416 131611 178 776 132568 96 818 133659 875 134073 262 66 859 135777 136432 965 137019 188 352 138321 487 900 139099 140447 925 141403 871 997 142099 143309 144360 145140 70 372 146273 394 498 508 65 613 147113 619 876 148608 150053 222 681 892 151510 953 69 152445 899 938 153678 154012 5 140 453 98 155225 538 693 156522 157051 257 705 158196 915 159024 256 539 705.

Radio warszawskie

ŚRODA 25 stycznia.

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35. Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7. Dziennik. 7.15 Muzyka z płyt. 8. Audycja dla szkół. 11. „O Helence, co na tarki poszła" — słuchowisko dla dzieci młodszych. 11.25. Lekkie wiązanki z płyt. 12. Hejnał. 12.03 Aud. połudn. 15. Audycja dla dzieci (z Katowic). 15.30 Muzyka obiadowa z Wilna. 16. Dziennik i wiad. gospod. 16.20 Dom i szkoła — gawęda. 16.35 Recital śpiewaczy E. Bendera. 17. Pierwsze walki Powstania Styczniowego — odczyt. 17.15. Miliardy w odpadkach—pogad. 17.25 Recital organowy B. Rutkowskiego. 18. Aud. dla wsi. 18.30 „Nasz język". 18.40 „Dyskutujmy": „Czy potrzebne są stopnie w szkole?". 19. Fragm. z komedii muz. „Na falach eteru". 19.40 Muzyka lekka i tan. 20.35 Aud. inform. 21. Koncert chopinowski w wyk. P. Lewieckiego. 21.30 Wieczór autorski T. Żeleńskiego-Boya. 22. Muz. tan. z płyt. 22.55. Przegląd prasy i dziennik. 23.05. Wiad. z Polski w jęz. ang.

WARSZAWA II: 14.00 Trio P. R. 15.00 Najpopularniejsze melodie operetkowe — płyty. 16.00 Igor Strawiński — płyty. 16.40 Wiad. sportowe i Parę informacji. 16.50 Kącik solistów Wanda Kopecka — fortepian. 17.10 Pogadanka sk. i społ. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muz. tan. — płyty. 22.00 „Zwykłe okulary" — skecz. 22.15 Pieśni Griega śpiewa M. Karwowska. 22.28 Transmisja z Bruxelli Koncert muzyki jazzowej. 23.00 Ork. pod dyr. Toscaniego — płyty.

CZWARTEK, 26 stycznia.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.00 „Na lwa i na trzy" — poranek muz. dla szkół. 11.25 Marsze i walce (płyty). 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.00 Rozmowa techniczna z młodzieżą. 15.15 Kłopoty i rady: „Cyklamen więdnie". 15.30 Muz. obiad. z Poznania. 16.00 Dziennik i wiad. gospod. 16.20 „O handlu zagranicznym" — pog. 16.40 Rec. fortep. M. Trembickiej-Kazury (ze Lwowa). 17.00 Z doświadczeń i metod pracy społecznej — pog. 17.15 Koncert popularny (z Łodzi) 18.00 Aud. dla młodzieży wiejskiej. 18.30 „Muz. ludowa i jej wpływ na muz. artystyczną". 19.00 „Wieczór Jana Straussa" (ze Lwowa). 20.35 Aud. inform. 21.00 Teatr Wyobraźni: „Zawisza Czarny" Juliusza Słowackiego. 21.10 Muz. tan. (płyty). 22.55 Przegląd prasy i dziennik. 23.05 Koncert: Janina Ochlewska—fortepian. Maurycy Janowski — śpiew. Tadeusz Ochlewski — skrzypce.

KRONIKA KRAKOWSKA

Dnia 30 stycznia 1939 r. o godz. 4 pop. przy ul. Jagiellońskiej L. 7 odbędzie się:

Walne zgromadzenie

w Krakowie, Centr. Zw. Rob. Przem. Bud. Drzewn. Ceram. i Pokr. Zawodów w Polsce.

Zarząd Oddziału Kaflarzy.

∴

Centralny Związek Rob. Przemysłu Budowlanego, Drzewnych, Ceram. i pokr. zawodów w Polsce, **Oddział Stolarzy w Krakowie**, zwołuje na dzień 2 lutego br. Walne Zgromadzenie członków w lokalu Związku Robotników Budowlanych, Rynek Główny 10, o godz. 10 rano.

Porządek dzienny:

1) Zagajenie. 2) Odczytanie protokółu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia. 3) Sprawozdanie z działalności Zarządu: a] organizacyjne, b] kasowe, c) Komisji Rewizyjnej i wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu Związkowi. 4) Wnioski.

W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków, Walne Zgromadzenie odbędzie się o godz. 10 m. 30, bez względu na ilość obecnych i uchwały podjęte stają się ważne.

ZARZĄD.

ZE SPORTU

Walne Zgromadzenie Z. R. K. S. „Siła", odbyte dnia 14 bm. w lokalu własnym przy ul. Sebastiana 3, udzieliło między innymi absolutorium ustępującemu Zarządowi i wybrało nowy Zarząd w składzie: prezes H. Windisch, zastępca mgr. I. Laufbahn, M. Wiener, R. Burg: sekretarz S. Silfen: kasjer A. Frankel; członkowie Zarządu: J. Monderer, I. Kempler, R. Kohn, M. Rozenzweig, Z. Goldstein, B. Spira vacat.

Komisja Rewizyjna: H. Fischler, J. Bratta, Jonas, K. Windisch.

Sąd Honorowy: dr. J. Arnhold, S. Wellner, M. Birnhak, S. Herzog, Sz. Zweig.

Walne Zgromadzenie uchwaliło wyrazić Redakcji „Naprzodu" podziękowanie za bezinteresowne zamieszczanie komunikatów klubowych.

Chciesz się kształcić?

WPISZ SIĘ NA JEDEN
Z KURSÓW TUR.

Szkoła Nauk Społecznych TUR.
1) Kurs samorządowy.
2) Kurs społeczny (dostępny dla wszystkich).
3) Klasa ekonomii.
4) Klasa fizyki.

Cykl odczytów przyrodniczych

Wykłady o kulturze polskiej we czwartki w Muzeum Przemysłowym Smoleńsk 9.

Wzywa się wszystkie organizacje, by możliwie rychło zgłosiły uczestników Kursów.

Wybory do Rady miejskiej w Jarosławiu

W najbliższą niedzielę, 29 bm. odbędą się w Jarosławiu wybory do Rady Miejskiej. Do wyborów staje PPS wspólnie ze Stronnictwem Ludowym, pozatym „Ozon", endecy, oraz Żydzi. Miasto podzielono na kilka okręgów wyborczych. W dwóch okręgach unieważniono listy kandydatów PPS. Mimo to PPS. rozwinęła żywą agitację przedwyborczą. Wiece socjalistyczne cieszą się dużym powodzeniem.

Aby utrudnić akcję przedwyborczą, nie pozwala się na wynajęcie sali. Jedyną większą salę, gdzie PPS urządzała zgromadzenia, uznano za nienadającą się do użytku ze względów budowlanych. Do czasu wyborów sala ta była dobra. Odbywały się w niej zebrania, przedstawienia i t. p. i dopiero teraz miarodajne czynniki doszły do przekonania, że zagraża ona życiu obywateli. Co za rozbrajająca troska o zdrowie obywateli i to w dodatku opozycyjnie nastrojonych.

W niedzielę, 22 b. m., odbyło się wielkie zgromadzenie, zwołane przez komitet wyborczy P.P.S. w lokalu Związków Zawodowych. Na wiec przybyło b. dużo ludzi tak, że wszystkie ubikacje były zajęte a nawet część uczestników stała na dziedzińcu. Zgromadzenie zagaił tow. Majlich, który objął również przewodnictwo. Dłuższe przemówienie na temat obecnej sytuacji wygłosił tow. dr. Szumski. Mówca zakończył wezwaniem do głosowania na listę PPS. Z kolei tow. Majlich zobrazował akcję wyborczą do samorządu jarosławskiego: *„Mimo szykan i stawianych trudności klasa robotnicza Jarosławia zespolona pod czerwonym sztandarem odda swe głosy na listę PPS i Klasowych Związków Zawodowych".*

Zgromadzenie zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru" i „Ody naród do boju". Zebrani rozchodząc się, wznosili okrzyki na cześć zwycięstwa listy P. P. S.

W tym samym dniu Ozon urządził zgromadzenie w sali kasyna oficerskiego, na które przybyli ci, którzy musieli przyjść.

Dzień 29 stycznia musi przynieść zwycięstwo Polskiej Partii Socjalistycznej.

TOWARZYSTWO UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO
IM. A. MICKIEWICZA

urządza cykl odczytów n. t.: „Wielcy Przyrodnicy" o godz. 7 w. we czwartek w sali Muzeum Przemysłowego, ul. Smoleńsk Nr. 9, *dnia 26.I r. b. we czwartek:*

Dr. Filip Eisenberg

ODKRYCIE ZARAZKÓW
(Pasteur, Koch, Ehrlich).

Wstęp 20 gr., bezrobotni 10 gr. 9 lutego: dr. Sławska: *„Wielcy Fizycy"* i 16 lutego: doc. Zaremba: *„Kopernik i Galileusz".*

Aresztowani socjaliści nadal pozostają w więzieniu

Już drugi miesiąc mija od czasu aresztowania, podczas akcji wyborczej tow. tow. Cekiery, radnego miejskiego, Piszczka, Muchy i Kiełbasy.

Obrona kilkakrotnie interweniowała u władz prokuratorskich i sądowych o wypuszczenie ich na wolność. Do tej pory starania obrony nie dały żadnego rezultatu.

Przy tej sposobności należy zaznaczyć, że endek Słoszko, który postrzelił b. niebezpiecznie tow. Lipiarskiego, został wypuszczony z aresztu śledczego. Tow. Lipiarski dotąd ma niewyjętą kulę rewolwerową.

Zestawienie tych faktów posiada swoją wymowę. Byłoby rzeczą pożądaną, aby wyższe czynniki zajęły się sprawą aresztowanych i wydały decyzję, nakazującą zwolnienie ich.

Aresztowanie tow. J. Pellera

W sobotę 21 b. m. odbył się w Sanoku wiec przedwyborczy, na którym przemawiał tow. Jerzy Peller, radny m. Krakowa. Po zgromadzeniu policja aresztowała tow. Pellera pod zarzutem obrazy władzy. Interwencja obrony w sprawie wypuszczonego na wolność nie odniosła na razie skutku.

Tajemnicze zamordowanie oficera koło cmentarza rakowickiego

Robotnicy, idący w poniedziałek wczesnym rankiem do pracy, zauważyli między starym a nowym cmentarzem Rakowickim leżącego na ścieżce mężczyznę w mundurze kapitana. W pierwszej chwili wydawało się, że mężczyzna ów jest zemdlony, lecz przy bliższych oględzinach okazało się, że jest martwy. Z ust sączyła się cienka struga krwi, a głowa była przedziurawiona kulą rewolwerową.

Przechodnie natychmiast zaalarmowali władze bezpieczeństwa i wkrótce na miejsce przybyła żandarmeria wojskowa z sędzią śledczym, dokonując szczegółowych oględzin zwłok. Pozycja, w jakiej znajdowały się zwłoki, zdaje się wyłączać samobójstwo, tymbardziej, że również pobliski parkan cmentarny wykazuje ślady kuli.

Nie jest zatym wyłączone, że zachodzi tu jakaś tajemnicza zbrodnia, co niewątpliwie wyjaśni dalsze śledztwo.

ZE ŚLĄSKA

Tragedia bezrobotnego chłopa

Mieszkaniec Wielkiej Dąbrówki, Tomasz Wójcik (3 Maja 249), zwrócił się do miejscowej policji o wzięcie go w obronę przed grożącą mu śmiercią z ręki Wiktora Popczyka. Niedawno Wójcik nabył na licytacji przymusowej dom mieszkalny, stodołę i zabudowania gospodarskie, stanowiące własność Józefa Popczyka. Kiedy w dniu 16 bm. Wójcik przybył tam dla objęcia nabytej własności, zastąpił mu drogę syn poprzedniego i zlicytowanego właściciela Wiktor Popczyk, który oświadczył mu, że jeśli istotnie będzie chciał objąć nabytą realność we władanie, to go zabije. Wójcik, obawiając się tej groźby, oddalił się stamtąd i odtąd nie próbuje objąć swej nowej własności.

Ilu górników pracuje w pow. świętochłowickim

W okręgu chorzowskim, obejmującym m. Chorzów i pow. świętochłowicki, pracowało w górnictwie w 1938 r. 14 020 górników, czyli mniej więcej tyle, co w roku 1937. Ilość urlopów turnusowych była w r. 1938 mniejsza, niż w r. 1937.

W koksowniach i brykietowniach zatrudnionych było 1197 robotników.

Teatr miejski dla T.U.R.

W niedzielę 29 stycznia o godz. 8 wiecz. odegrana będzie tryskająca humorem, najnowsza komedia Romana Niewiarowicza p. t.

„DLACZEGO ZARAZ TRAGEDIA"?

Bilety sprzedaje administracja „Naprzodu", ul. św. Tomasza 11, I p. of. i Biblioteka TUR, ul. Sławkowska 12, I p.

Ceny od 60 gr. do zł. 2.50.

Życie Robotnicze

OKR. PPS. IM. DASZYŃSKIEGO

Kraków - miasto odbędzie posiedzenie we czwartek, 26 b.m. o g. 6 i pół wieczorem w lokalu przy Al. Krasińskiego 16.

Z miasta

TOW. KSIĘGOWYCH
W KRAKOWIE

Rynek Główny 25/III front.

Dziś o godz. 19.30 odbędzie się w lokalu własnym odczyt adw. dr. B. Friedigera na temat: „Banki emisyjne". Wstęp wolny. Goście mile widziani.

ODCZYTY LEKARSKIE W ZWIĄZKU INWALIDÓW WOJENNYCH R. P. W KRAKOWIE.

Dziś odbędzie się w lokalu Związku przy ul. św. Filipa 25 pogadanka dla kobiet z odczytem lekarskim dr. Franciszki Stanochowej. Wstęp bezpłatny. Zarząd uprasza o liczną frekwencję.

Repertuar

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek, 26.1: „Dlaczego zaraz tragedia".

SHURA CHERKASSKY, znakomity pianista, który ostatnio na koncercie w Filharmonii Warszawskiej odniósł nadzwyczajny sukces, wystąpi w Krakowie tylko jeden raz — w piątek 27 bm. w Starym Teatrze. Bilety wraz z garderobą w cenie od 80 gr. do zł. 5.50 są już do nabycia w kasie Starego Teatru.

Środa, 25.I: „Dlaczego zaraz tragedia".

Kina

ADRIA: „Ostatnia brygada".

ATLANTIC: „Złotowłosa" i „Zamknięty świat".

PROMIEŃ: „Ludzie za mgłą".

SCALA: „Żona — lalka".

ŚWIT: „Serce moje należy do Ciebie".

UCIECHA: „Rena—Sprawa 777".

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Przygody Robin Hooda".

Radio krakowskie

ŚRODA 25 stycznia.

6.57 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 8.10 Płyta za płytą... oraz wiadomości bieżące. 11.25 Muzyka z płyt. 14. Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego (z Katowic). 14.40 Pogadanka dla kobiet: „Najprzykrzejsze schorzenia kosmetyczne i ich leczenie" wygł. dr. F. Ameisen-Distlerowa. 14.50 Odczytanie programu na dzień następ. 14.55 Sprawy gospodarcze. 18. Skrzynka techniczna w opr. inż. M. Sowińskiego. 18.10 Pieśni E. Griega w wyk. J. Borczowskiej; przy fort. W. Geiger. 18.30 „Nasz język" w opr. dr. M. Maleckiego, prof. U. J. 22. Lokalne wiadomości sportowe. 22.05 „Zagadnienia": „Jak działają zmysły" — odczyt wygł. dr. F. Klapkowski, as. U. J. 22.20 Kwartet rozrywk. w wyk. kwartetu salonowego Rozgl. Krakowskiej. 23.05 Zakończenie audycji.

CZWARTEK, 26 stycznia.

6.57 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 8.10 Płyta za płytą... oraz wiadomości bieżące. 8.45 Skrzynka dla dzieci wiejskich w opr. Toli Rettingerowej. 11.25 Z twórczości R. Wagnera (płyty). 14.00 Muzyka operowa (płyty). 14.50 Odczytanie programu na dzień następny. 14.55 Sprawy gospodarcze. 18.00 „Dobry wieczór państwu" w opr. Stanisława Broniewskiego. 18.10 Staropolskie kolędy w wyk. Mieszanego Chóru Krakowskiego Towarzystwa Oratoryjnego pod dyr. Wacława Geigera. 22.00 Lokalne wiadomości sportowe. 22.05 „Powstanie styczniowe w poezji polskiej" szkic literacki w opr. Tadeusza Hołuja. 22.20 Muzyka taneczna w wyk. zespołu jazzowego „Wesoła 13-stka". 23.05 Zakończenie audycji.

Historie dnia

KRADZIEŻ
BIŻUTERII I BIELIZNY.

Anna Sarna skradła z niezamkniętej szafy parę kolczyków, dwa pierścionki oraz bieliznę damską, ogólnej wartości 100 zł., na szkodę Michała Sadzikowskiego, zam. przy ul. Grzegórzeckiej 8, i zbiegła w niewiadomym kierunku.

CZYJE PŁÓTNO?

W Wydziale Śledczym przy ul. Siemiradzkiego 24, pokój 11, można oglądać, celem rozpoznania jedną sztukę płótna na poszwy, koloru białego w niebieskie pasy, kilkunastometrowej długości, pochodzącą z kradzieży.

NAUCZYCIEL
URATOWAŁ ŻYCIE CHŁOPCU.

Kilku chłopców, wracających ze szkoły w Ludwinowie, chciało przejść przez zamarznięty kanał spławny. Pod jednym z chłopców, 8-l. Karolem Sikorą, lód załamał się i chłopiec zaczął tonąć. Z pomocą chłopcu przyszedł nauczyciel Tadeusz Skimina i wyciągnął go z wody. Nauczyciel wezwał Pog. Rat., które przewiozło chłopca w stanie ciężkim do szpitala.

STRASZNE POPARZENIE SŁUŻĄCEJ SKUTKIEM WYBUCHU BENZYNY.

W mieszkaniu przy ul. Jabłonowskich 8, II p., w czasie czyszczenia bielizny benzyną, nastąpił wybuch. Od płonącej bielizny zajęły się meble. Służąca uległa ciężkiemu poparzeniu i została przez pogotowie przewieziona do szpitala. Straż ogień ugasiła.

Radio śląskie

ŚRODA 25 stycznia.

5.30 „Dzień dobry"—wesoły montaż płytowy. 6.30 Program na dziś. 11.25 Muzyka (płyty z W-wy). 14. Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego. 14.40 „Zimowy wieczór" — pog. 14.50 Wiadomości bieżące i giełdowe. 18. Aud. okolicznościowa. 18.25 Wiadomości sportowe. 18.30 Nasz język — audycja w opr. G. Gröbla. 22. Z życia gospodarczego śląska: Poradnictwo zawodowe w życiu gospodarczym — pogad. E. Bernhadta. 22.10 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego. K. Lamiówna — śpiew. W przerwie: „Sławny ród Kulaków"— humoreska M. Samozwaniec. Czyta K. Bulanka. 23.05 Zakończenie programu.

CZWARTEK, 26 stycznia.

5.30 „Dzień dobry" — wesoły montaż płytowy. 6.30 Program na dziś. 11.25 Marsze i walce koncertowe — płyty z W-wy. 14.00 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. Emil Juel Frederiksen: Weselna podróż po Skandynawii. W przerwie o g. 14.20 Pogadankę z zakresu obrony przeciwlotniczo-gazowej wygłosi insp. Józef Janiec. 14.50 Chwilka społeczna. 14.55 Wiadomości bieżące i giełda. 18.00 Poradnik sportowy dla pracowników fizycznych w oprac. Andrzeja Machnickiego. 18.10 Z albumu speakera. 18.25 Wiadomości sportowe. 22.00 Rozmowę ze słuchaczem przeprowadzi Jerzy Tepa. 22.10 Przy kominku w opracowaniu Stanisława Studnickiego. 23.05 Zakończenie programu.

TOWARZYSZE I TOWARZYSZKI
C Z Y T A J C I E
PRASĘ SOCJALISTYCZNĄ!

Zwycięstwo P. P. S.

przy wyborach do Rady Miejskiej w Białej

W dniu 22 stycznia 1939 roku odbyły się wybory do Rady miejskiej. Akcja propagandowa przedwyborcza była tak ożywiona, jakiej Biała nie pamięta.

„Ozon", idąc razem z chadekami i endekami, z całą pasją rzucił się w ciągu ostatnich dni na PPS. Nie miał odwagi tego robić na wiecach, bo tam przychodzili robotnicy, przeto umieścił megafony na placach i tą drogą rzucał wymysły na PPS. Oprócz tego jeszcze prowadził za pomocą ulotek agitację przeciw nam znanymi metodami.

Nie zachwiało to zaufania mas robotniczych do PPS. Dzień 22 stycznia zapisał się pięknymi zgłoskami dla klasy robotniczej w Bielsku.

Ilość mandatów podajemy na str. 2-ej.

Z „Ozonu" przepadli czołowi kandydaci, jak wice-burmistrz Kaznierz, ksiądz Mączyński, naczelnik Stojek.

W dniu wyborów przewodniczący obwodowej Komisji Wyborczej na Leszczynach urzędnik Magistratu Wicherek, który tu przyby z Makowa, nie dopuścił naszego męża zaufania, dopiero na naszą interwencję, po pół godzinie, został on dopuszczony, a po zakończeniu głosowania i obliczeniu głosów Komisji p. Wicherek wyprosił mężów zaufania i nie dał im poczynić notatek z protokułu Komisji. Wogóle Komisje Wyborcze okręgowe i obwodowe wiele sprawiały nam niespodzianek.

Spisy wyborców były takie, że setki naszych towarzyszy nie mogły głosować.

Mimo to PPS. wyszła z wyborów zwycięsko.

Nasi radni

Na radnych zostali wybrani towarzysze:

W okręgu I-ym Józef Mędrzak, tkacz i **Józef Bogusz**, robotnik metalowy.

W okręgu III-im — Andrzej Pysz, sekr. OKR. i **Władysław Waszek** z N. S. P. P.

W okręgu IV-ym — Ludwik Bulka, majster kapeluszarski i **Józef Cembala**, tkacz.

W okręgu V-ym — Jan zawierucha, sekr. Kl. Zw. Zaw. Rob. Włókienniczych i **Alojzy Giertler** z N. S. P. P.

Jeżeli uwzględni się ogromną nagonkę na PPS. i metody agitacji Ozonu, to sukces PPS. jest b. duży.

* *

Według późniejszych wiadomości, lista nasza otrzymała jeszcze jeden mandat, co podajemy na str. 2-ej.

Po otrzymaniu urzędowych wiadomości do sprawy tej wrócimy.

Redaktor: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 1.